

НАРОДНА УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ

ОПОДАТКУВАННЯ

Видавництво НУА

НАРОДНА УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ

ОПОДАТКУВАННЯ

Методичні рекомендації
для студентів, що навчаються за спеціальністю
051 – Економіка
(для всіх форм навчання)

Харків
Видавництво НУА
2016

УДК 336.22(072+075.8)
ББК 65.261.41р30-2
Н 23

*Затверджено на засіданні
кафедри економіки підприємства
Протокол № 11 від 07.03.2016 р.*

Автор-упорядник
Рецензент

*О. П. Миколенко
О. А. Іванова*

Методичні рекомендації містять тематичний план курсу, питання та завдання для практичних занять, вказівки до їх виконання, список літератури, перелік питань для підготовки до заліку, словник основних термінів, а також шкалу успішності. Викладений матеріал спонукає до організації аудиторної та самостійної роботи студентів в умовах кредитно-модульної системи.

Оподаткування: метод. рекомендації для студентів, що навчаються за спеціальністю 051 – Економіка (для всіх форм навчання) / О. П. Миколенко; Нар. укр. акад. [каф. економіки підприємства] – Харків : Вид-во НУА, 2016. – 56 с.

Методические рекомендации содержат тематический план курса, вопросы и задания для практических занятий, указания к их выполнению, список литературы, перечень вопросов для подготовки к зачету, словарь основных терминов, а также шкала успешности. Изложенный материал способствует организации аудиторной и самостоятельной работы студентов в условиях кредитно-модульной системы.

**УДК 336.22(072+075.8)
ББК 65.261.41р30-2**

© Народна українська академія, 2016

ВСТУП

В Україні діє податкова система, яка за своїм складом та структурою подібна до податкових систем розвинутих європейських країн. Закони з питань оподаткування розроблено з урахуванням норм європейського податкового законодавства, а також аспектів податкової політики ГАТТ/СОТ та інших міжнародних економічних організацій. Проте, на відміну від європейських країн, податкова система України не є інструментом підвищення конкурентоспроможності держави і не сприяє зростанню економічної активності суб'єктів господарювання. Існуюча система формування державних доходів відображає недосконалість економіки та має переважно фіскальний суперечливий характер. Ринкове реформування економіки супроводжувалося неодноразовими спробами удосконалити податкову систему шляхом прийняття окремих законодавчих актів, які були недостатньо адекватними стану економіки. Характерними рисами їх залишається неузгодженість, дуальність, невідповідність критеріям рівності, справедливості та демократизації.

Остання Концепція реформування податкової системи України визначила цілі та напрями змін, які повинні бути зорієнтовані на вибудовування інституційного середовища, сприятливого для реалізації суб'єктами господарювання їх функцій, формування відповідального ставлення до своїх податкових зобов'язань, підвищення фіскальної ефективності податків за рахунок розширення податкової бази, покращання адміністрування, зменшення масштабів ухилення від сплати податків та інше. У центрі значних податкових змін останніх років виявляється українське підприємство або підприємець, які повинні узгоджено реагувати на зміни та швидко адаптуватися до них. Це визначає успішність підприємства в сучасних умовах.

Тому в системі підготовки фахівця в галузі економіки вивчення курсу оподаткування є необхідною умовою формування кваліфікованого економіста. Такий фахівець має бути в тренді всіх змін чинного податкового законодавства. Фахівець, який вміє поєднувати отримані теоретичні знання та практичні навички з самостійним пошуком і отриманням актуальної інформації в сфері оподаткування, сприяє професіоналізації ринку. А отже сучасний економіст повинен вміти використовувати весь комплекс інформації для здійснення консультацій, податкових розрахунків, складання податкової звітності та оптимізації оподаткування на підприємстві.

Мета курсу: формування системи теоретичних знань та практичних навичок з окремих аспектів оподаткування в Україні.

Завдання курсу:

- ознайомити студентів з основними поняттями в сфері оподаткування;
- проаналізувати поширеність та ефективність застосування діючих систем оподаткування, обліку та звітності в Україні;

- розглянути умови, порядок та обмеження застосування спрощеної та загальної систем оподаткування;
- ознайомити студентів з правами та обов'язками платників податку;
- придбати індивідуальні уміння та навички у роз'ясненні податкового законодавства для вирішення дискусійних питань;
- вивчити порядок складання та подання податкової звітності підприємствами України;
- ознайомити з інформаційними системами і технологіями, що застосовуються у професійній діяльності.

Предметом вивчення дисципліни є відносини, що виникають в сфері оподаткування юридичних та фізичних осіб в Україні.

Об'єктом є система оподаткування юридичних та фізичних осіб в Україні.

Після вивчення курсу «Оподаткування» студент повинен знати:

- особливості формування податкової системи держави;
- економічну сутність оподаткування, його принципи та законодавче регулювання;
- суть податкової політики і податкової реформи в Україні;
- права і функції податкової служби України, поняття податкового контролю;
- відповідальність платників податків, їхні права та обов'язки;
- структуру та основні змістовні аспекти Податкового кодексу України;
- поняття податку та його елементів, види податків і зборів, що справляються в Україні;
- порядок обчислення і сплати основних податків, види податкової документації та звітності та інше.

Студент повинен оволодіти такими навичками:

- знаходження та використання необхідної інформації з Податкового кодексу України, а також опрацювання інших законодавчих і нормативних актів;
- вирішення практичних та ситуативних завдань з адміністрування окремих видів податків (зборів);
- здійснення розрахунків за окремими видами податків (зборів) і заповнення податкової звітності;
- виокремлення прав і обов'язків платників податку, їх поведінка під час здійснення податкової перевірки.

Тематичний план курсу зі шкалою успішності

Тема	Кількість годин/балів				
	Всього аудит.	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Всього
Тема 1. Теоретичні та організаційні основи податкової системи України	4	–	4/20	2	5/20
Тема 2. Загальна та спрощена системи оподаткування в Україні	4	–	4/15	3	5/15
Тема 3. Податок на прибуток підприємств	4	–	4/15	3	4/15
Тема 4. Податок на додану вартість	4	–	4/15	3	5/15
Тема 5. Інші загальнодержавні та місцеві податки і збори	4	–	4/15	3	8/15
Модульний контроль	2	–	2/20	–	2/20
Всього:	22	–	22/100	14	36/100

Сумарний рейтинговий бал

Сумарний рейтинговий бал за національною шкалою і оцінка за шкалою ECTS визначається так:

Сумарний рейтинговий бал за шкалою ECTS	Сумарний рейтинговий бал за шкалою ХГУ «НУА»	Оцінка за шкалою ECTS	Сумарна оцінка з дисципліни за національною шкалою
90 та вище	85 – 100	A	5 «відмінно»
80 – 89	75 – 84	B	«дуже добре»
70 – 79	65 – 74	C	4 «добре»
60 – 69	57 – 64	D	3 «задовільно»
50 – 59	50 – 56	E	«достатньо»
30 – 49	25 – 49	FX	2 «незадовільно» (з обов'язковим повторним складанням заліку)
1 – 30	0 – 24	F	«незадовільно» (с обов'язковим повторним курсом)

ПРОГРАМА КУРСУ «ОПОДАТКУВАННЯ»

Тема 1. Теоретичні та організаційні основи податкової системи України

Сутність податків. Податки в системі доходів державного бюджету. Класифікація податків за ознаками. Загальнодержавні та місцеві податки. Поняття, принципи і структура податкової системи України, законодавчі акти, що її регламентують. Податкове законодавство України: основні принципи та співвідношення з іншими законодавчими актами. Податковий кодекс України та сфера його дії. Поняття та види податків і зборів в Україні. Загальні засади встановлення податків і зборів. Об'єкт і база оподаткування. Ставка податку: базова (основна), гранична, абсолютна і відносна. Платники податків: їх права та обов'язки. Податкові агенти. Адміністрування податків, зборів та обов'язкових платежів. Контролюючі органи та органи стягнення. Вимоги до підтвердження даних, визначених у податковій звітності. Податкова адреса. Податкова звітність. Податкова декларація (розрахунок). Особи, які несуть відповідальність за складення податкової звітності. Подання податкової декларації до органів державної податкової служби. Податкові консультації. Наслідки застосування податкових консультацій. Скасування рішень контролюючих органів. Оскарження рішень контролюючих органів. Визначення і способи здійснення податкового контролю. Повноваження органів державної влади щодо його здійснення. Загальні положення з обліку платників податків. Державний реєстр фізичних осіб – платників податків. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності державної податкової служби. Збір податкової інформації. Види перевірок. Порядок проведення камеральних та документальних планових перевірок. Особливості проведення документальної невиїзної перевірки. Порядок проведення фактичної перевірки. Умови та порядок допуску посадових осіб органів державної податкової служби до проведення документальних виїзних та фактичних перевірок. Оформлення результатів перевірок. Відповідальність. Види відповідальності за порушення законів з питань оподаткування та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи. Штрафні (фінансові) санкції (штрафи). Порядок нарахування і сплати пені.

Перелік рекомендованої літератури:

1. Гречко А. В. Перспективи реформування податкової системи України в умовах євроінтеграції / А. В. Гречко // Проблеми економіки. – 2014. – № 3. – С. 60–70.

2. Данілов О. Д. Податкова система у запитаннях і відповідях [Текст] : навч. посіб. / О. Д. Данілов, Т. В. Паєнтко ; Київ. екон. ін-т менедж. – К. : ДКС центр, 2013. – 293 с.
3. Паранчук С. В. Податковий менеджмент: навч. посіб. / С. В. Паранчук, А. С. Мороз, О. С. Червінська. – Львів : Нац. ун-т «Львів. Політехніка», 2012. – 293 с.
4. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Прокопенко Н. С. Податкове планування в Україні: [монографія] / Н. Прокопенко, Ю. Швабу. – Львів : Ліга-Прес, 2013. – 185 с.
6. Сколотій Л. О. Електронний документообіг в оподаткуванні, сучасний стан та перспективи розвитку / Л. О. Сколотій, І. В. Горковенко, І. В. Сколотій // Ефективна економіка. – 2014. – № 12. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3692>
7. Чернышова Н. Самоучитель по налогообложению / Н. Чернышова. – 2-е изд., перераб. и доп. – Харьков : Фактор, 2012. – 653 с.

Тема 2. Загальна та спрощена системи оподаткування в Україні

Порядок переходу із загальної системи на спрощену і навпаки. Умови застосування спрощеної системи оподаткування в Україні для юридичних та фізичних осіб. Групи платників єдиного податку. Платники єдиного податку першої, другої та третьої групи. Права та обмеження платників єдиного податку: граничний обсяг доходу протягом календарного року, ставки податку, види господарської діяльності. Правові засади застосування РРО у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг суб'єктами підприємництва, які застосовують спрощену систему оподаткування. Порядок визначення основних форм розрахунків за відвантажені товари (виконані роботи, надані послуги) та доходів/бази оподаткування. Звітний період. Особливості заповнення та подання податкової декларації до контролюючого органу за місцем податкової адреси. Джерела та підстави для заповнення декларації. Строки подання декларації та сплати податку. Можливість не сплачувати податок на період відпустки та лікарняного. Перелік податків, які не стягуються з суб'єктів підприємницької діяльності, які знаходяться на спрощеній системі оподаткування. ПДФО і ВЗ з доходів підприємців-загальносистемників. Звіт з ЄСВ приватного підприємця. Особливості ведення обліку. Відповідальність за порушення законодавства та правил перебування на спрощеній системі оподаткування. Відмова від спрощеної системи та перехід на загальну систему оподаткування.

Перелік рекомендованої літератури:

1. Боголюбенко М. Основні засоби в обліку юросіб-єдиноподатників / М. Боголюбенко // Податки та бухгалтерський облік. – 2015. – № 81. – С. 7 – 18.
2. Звіт ФОП-загальносистемника з ЄСВ «за себе» // Податки та бухгалтерський облік. – 2016. – № 1-2. – С. 6 – 8.
3. Литвин І. Спрощена система оподаткування для юридичних осіб / І. Литвин // Вісник. Право знати все про податки і збори. – 2015. – №4. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/print/model/pubs/id/8014>
4. Ольховик О. Торгівля через Інтернет для ФОП: обираємо групу єдиного податку / О. Ольховик // Податки та бухгалтерський облік. – 2015 – № 102. – С. 15 – 21.
5. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
6. Соколюк Р. Застосування зареєстрованих у встановленому порядку РРО / Р. Соколюк // Вісник. Право знати все про податки і збори. – 2016. – №5. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/9386>
7. Тофанюк О. В. Податкова система [Текст] : навч. посіб. / О. В. Тофанюк, Т. Ю. Павленко. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2012. – 72 с.
8. Федченко Т. Спрощена система оподаткування для фізичних осіб / Т. Федченко, Г. Жук // Вісник. Право знати все про податки і збори. – 2015. – №4. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/fromarchive/1/id/8016>
9. Федченко Т. Умови застосування спрощеної системи оподаткування / Т. Федченко, Г. Жук // Вісник. Право знати все про податки і збори. – 2015. – №4. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/fromarchive/1/id/8017>

Тема 3. Податок на прибуток підприємств

Об'єкт оподаткування. Ставки податку. Платники податку та ті, що не є платниками податку. Платники податку, що здійснюють коригування фінансового результату. Платники податку, що не здійснюють коригування фінансового результату. Формування доходів при визначенні фінансового результату до оподаткування. Формування витрат при визначенні фінансового результату до оподаткування. Відображення в податковому обліку «негосподарських» витрат. Податкові різниці, що зменшують/ збільшують фінансовий результат до оподаткування. Амортизаційні різниці. Класифікація груп основних засобів та інших необоротних активів. Методи амортизації та строки корисного використання в податковому обліку. Амортизація основних

убутків) засобів, що не використовуються у господарській діяльності. Різниці, що виникають за фінансовими операціями. Звітний період. Декларація з податку на прибуток. Загальні правила складання та подання декларації. Фінансова звітність, що подається разом із декларацією. Способи подання декларації та строки. Електронна форма декларації для великих та середніх підприємств. Порядок розрахунку податку на прибуток. Платежі, які зменшують податок на прибуток. Авансові внески: порядок розрахунку та сплати. Авансові внески при виплаті дивідендів: порядок розрахунку та сплати. Ліберальний порядок сплати дивідендного авансу. Облік збитків минулих років. Прибуток (збиток) від діяльності, що звільнена від оподаткування. Оподаткування неприбуткових установ і організацій. Особливості оподаткування деяких видів діяльності. Оподаткування доходів, сплачених на користь нерезидентів.

Перелік рекомендованої літератури:

1. Виплати нерезидентам // Податки та бухгалтерський облік. – 2015. – №55. – 35 с.
2. Декларація з податку на прибуток // Податки та бухгалтерський облік. – 2016. – № 8. – 35 с.
3. Квочкіна С. Нова форма декларації з податку на прибуток підприємства / С. Квочкіна // Вісник. Право знати все про податки і збори. – 20165 – №48. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/fromarchive/1/id/9240>
4. Павленко О. Податок на прибуток – 2016 / О. Павленко // Податки та бухгалтерський облік. – 2016. – № 5. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/january/issue-5/>
5. Павленко О. Податок на прибуток: «фінансові обрізання» / О. Павленко // // Податки та бухгалтерський облік. – 2015. – № 88. – С. 6 – 18.
6. Павленко О. Хочеш – продавай ОЗ, хочеш – ліквідуєш (податковий облік) / О. Павленко // Податки та бухгалтерський облік. – 2015. – № 81. – С. 6–18.
7. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
8. Податок на прибуток: розраховуємо різниці / Довідник бухгалтера // Податки та бухгалтерський облік. – 2015. – №59. – С. 77 – 84.
9. Свіриденко А. Відстрочені податки: пам'ятка бухгалтера / А. Свіриденко // Податки та бухгалтерський облік. – 2015. – № 104. – С. 2 – 14.
10. Унікаємо подвійного оподаткування у 2016 році // Податки та бухгалтерський облік. – 2016. – № 17. – С. 31 – 35.
11. Яновська Н. Резерв сумнівних боргів: обережно з різницями / Н. Яновська Н. // Податки та бухгалтерський облік. – 2015. – № 98. – С. 2 – 3.

Тема 4. Податок на додану вартість

Платники податку. Вимоги щодо реєстрації осіб як платників податку. Добровільна реєстрація платників податку. Порядок реєстрації платників податку. Анулювання реєстрації платника податку. Визначення об'єкта оподаткування. Місце постачання товарів і послуг. Дата виникнення податкових зобов'язань. Порядок визначення бази оподаткування в разі постачання товарів/послуг. Особливості визначення мінімальної бази оподаткування операцій з постачання придбаних товарів/послуг, необоротних активів та самостійно виготовлених товарів/послуг. Особливості визначення бази оподаткування в разі постачання товарів/послуг в окремих випадках. Порядок визначення бази оподаткування для товарів, що ввозяться на митну територію України, послуг, які постачаються нерезидентами на митній території України. Особливості визначення бази оподаткування в окремих випадках (порядок коригування податкових зобов'язань та податкового кредиту).

Розміри ставок податку. Операції, що підлягають оподаткуванню за основною ставкою. Операції, що підлягають оподаткуванню за нульовою ставкою. Операції, що не є об'єктом оподаткування. Операції, звільнені від оподаткування. Податковий кредит. Пропорційне віднесення сум податку до податкового кредиту. Порядок визначення суми податку, що підлягає сплаті (перерахуванню) до Державного бюджету України або відшкодуванню з Державного бюджету України (бюджетному відшкодуванню), та строки проведення розрахунків. Система електронного адміністрування податку на додану вартість. Податкова накладна. Порядок реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування. Порядок отримання покупцем/продавцем повідомлення про реєстрацію податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних.

Звітні (податкові) періоди. Порядок подання податкової декларації та строки розрахунків з бюджетом. Порядок оподаткування туроператорської та турагентської діяльності. Оподаткування послуг, що постачаються нерезидентами, місце постачання яких розташоване на митній території України. Спеціальний режим оподаткування діяльності у сфері сільського і лісового господарства, а також рибальства. Спеціальний режим оподаткування діяльності щодо виробів мистецтва, предметів колекціонування або антикваріату.

Перелік рекомендованої літератури:

1. Адамович Н. Зміна ціни після передоплати: складаємо РК / Н. Адамович // Податки та бухгалтерський облік. – 2015. – № 102. – С. 2 – 6.
2. Від'ємний ПДВ // Податки та бухгалтерський облік. – 2015. – № 27. – 32 с.

3. Голенко О. Імпортний ПДВ : достатньо МД чи потрібна ПН? / О. Голенко // Податки та бухгалтерський облік. – 2015. – № 102. – С. 11 – 12.
4. Коригування ПДВ // Податки та бухгалтерський облік. – 2015. – № 97. – 34 с.
5. Максимова В. Ф. Облік у системі оподаткування: навч. посібник / В. Ф. Максимова, О. В. Артюх. – Одеса : ОНЕУ, 2013. – 267 с.
6. Мінімальна база з ПДВ // Податки та бухгалтерський облік. – 2015. – № 91. – 28 с.
7. Наслідки несплати ПЗ і штрафу при самовиправленні // Податки та бухгалтерський облік. – 2016. – № 17. – С. 9 – 12.
8. Негосподарсько-неоподатковуваний ПДВ // Податки та бухгалтерський облік. – 2015. – № 63. – 48 с.
9. Нова декларація з ПДВ за січень // Податки та бухгалтерський облік. – 2016. – № 11. – 13 – 18.
10. Ольховик О. Додаток Д8: чи варто його подавати? / О. Ольховик // Податки та бухгалтерський облік. – 2016. – № 11. – С. 1 – 3.
11. Павленко О. Як вирішують проблеми з реєстрацією ПН і РК / О. Павленко // Податки та бухгалтерський облік. – 2015. – № 102. – С. 7 – 8.
12. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
13. Розподіл та перерахунок ПДВ // Податки та бухгалтерський облік. – 2016. – № 4. – С. 3 – 12.
14. Чернышова Н. Самоучитель по налогообложению / Н. Чернышова. – 2-е изд., перераб. и доп. – Х.: Фактор, 2012. – 653 с.

Тема 5. Інші загальнодержавні та місцеві податки і збори

Податок на доходи фізичних осіб

Платник податку та ті, що не є платниками. Об'єкт оподаткування. Загальний оподатковуваний дохід як база оподаткування. Доходи, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподаткованого доходу. Податкова знижка. Право платника податку на податкову знижку. Документальне підтвердження витрат, що включаються до податкової знижки. Перелік витрат, дозволених до включення до податкової знижки. Обмеження на нарахування податкової знижки. Ставки податку. Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету. Порядок сплати (перерахування) податку до бюджету. Перерахунок податку та податкові соціальні пільги. Перелік податкових соціальних пільг. Вибір розміру податкової соціальної пільги та строк її дії. Особливості нарахування (виплати) та оподаткування окремих видів доходів. Особи, відповідальні за утримання (нарахування) та сплату (перерахування) податку до бюджету. Порядок оподаткування операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомого майна.

Порядок оподаткування операцій з продажу або обміну об'єктів рухомого майна. Оподаткування доходу, отриманого платником податку в результаті прийняття ним у спадщину чи дарунок коштів, майна, майнових чи немайнових прав. Забезпечення виконання податкових зобов'язань. Оподаткування доходів, отриманих фізичною особою, яка провадить незалежну професійну діяльність. Порядок подання річної декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації).

Перелік рекомендованої літератури:

1. Загальнодержавні податки / Державна фіскальна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/podatok-na-dohodi-fizichnih-/>
2. ПДФО та військовий збір // Податки та бухгалтерський облік. – 2015. – № 67. – 120 с.
3. Податкова соціальна пільга // Податки та бухгалтерський облік. – 2016. – № 12. – 45 с.
4. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Чернышова Н. Самоучитель по налогообложению / Н. Чернышова. – 2-е изд., перераб. и доп. – Х.: Фактор, 2012. – 653 с.

Акцизний податок

Платники податку. Реєстрація осіб як платників податку. Об'єкти оподаткування. Операції з підакцизними товарами, які не підлягають оподаткуванню. Операції з підакцизними товарами, які звільняються від оподаткування. База оподаткування. Підакцизні товари та ставки податку. Дата виникнення податкових зобов'язань. Порядок обчислення податку з товарів, вироблених на митній території України. Порядок обчислення податку з товарів, що ввозяться на митну територію України. Особливості обчислення податку з тютюнових виробів. Порядок і терміни сплати податку. Складання та подання декларації з акцизного податку. Контроль за сплатою податку. Особливості оподаткування алкогольних напоїв. Виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів. Ввезення на митну територію України імпортованих алкогольних напоїв і тютюнових виробів. Акцизні склади.

Перелік рекомендованої літератури:

1. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

2. Роздрібний та паливний акциз // Податки та бухгалтерський облік. – 2016. – № 18. – 32 с.

3. Тофанюк О. В. Податкова система: навч. посіб. / О. В. Тофанюк, Т. Ю. Павленко. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2012. – 72 с.

4. Чернышова Н. Самоучитель по налогообложению / Н. Чернышова. – 2-е изд., перераб. и доп. – Харьков : Фактор, 2012. – 653 с.

Екологічний податок

Платники податку. Податкові агенти. Об'єкт і база оподаткування. Ставки податку за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення. Ставки податку за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин пересувними джерелами забруднення. Ставки податку за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти. Ставки податку за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти. Ставки податку за розміщення відходів у спеціально відведених для цього місцях чи на об'єктах. Порядок обчислення податку. Порядок подання податкової звітності та сплати податку.

Перелік рекомендованої літератури:

1. Гужел Ю. Екологічний податок за викиди забруднюючих речовин в атмосферу / Ю. Гужел // Практичне керівництво. – 2015. – № 12. – С. 5 – 8.

2. Загальнодержавні податки / Державна фіскальна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/>

3. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

4. Тофанюк О. В. Податкова система: навч. посіб. / О. В. Тофанюк, Т. Ю. Павленко. – Харьков : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2012. – 72 с.

Податок на майно

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Платники податку. Об'єкти оподаткування. База оподаткування. Пільги зі сплати податку. Ставка податку. Податковий період. Порядок сплати податку.

Транспортний податок. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Ставка податку. Податковий період. Порядок обчислення та сплати податку. Строки сплати податку.

Плата за землю. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Ставка податку. Особливості встановлення ставок земельного податку. Пільги зі сплати податку для фізичних і юридичних осіб. Земельні ділянки, які не

підлягають оподаткуванню. Особливості застосування пільгового оподаткування. Податковий період. Порядок обчислення плати за землю. Термін сплати плати за землю. Орендна плата. Індиксація нормативної грошової оцінки земель. Порядок зарахування до бюджетів плати за землю.

Перелік рекомендованої літератури:

1. Кухарева О. О. Податкова система: навч. посіб. / О. О. Кухарева, О. В. Лиса. – Дніпропетровськ: Біла К. О., 2012. – 272 с.
2. Місцеві податки / Державна фіскальна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/mistsevi-podatki/>
3. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Тофанюк О. В. Податкова система: навч. посіб. / О. В. Тофанюк, Т. Ю. Павленко. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2012. – 72 с.
5. Земля та нерухомість: податки // Податки та бухгалтерський облік. – 2016. – № 12. – 34 с.

Практичні завдання та методичні рекомендації щодо їх виконання

Тема 2. Загальна та спрощена системи оподаткування в Україні

Есе на тему: «ТОВ як найбільш затребувана організаційно-правова форма бізнесу в Україні: юридичний та податковий аспект»

Тести

1. Система оподаткування – це:

- А) сукупність податків і зборів, що сплачуються до бюджету та державних цільових фондів у встановленому законодавством України порядку;
- Б) права, обов'язки і відповідальність платників;
- В) форма акумулювання грошових коштів бюджетом та іншими державними централізованими фондами;
- Г) вірні варіанти А і Б.

2. В Україні стягуються такі місцеві податки і збори (оберіть найбільш повний список) – ст. 10 ПКУ:

- А) податок з реклами та комунальний податок;
- Б) збір за місця для паркування транспортних засобів, збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності, туристичний збір;
- В) збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності, туристичний збір і податок з реклами;
- Г) збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності, туристичний збір, єдиний податок і податок з реклами;

Д) немає правильного варіанту відповіді (Ваш варіант)

3. *За способом стягнення податки поділяються на:*

А) прями і непрямі;

Б) на прибуток (дохід), на додану вартість, на майно, на дії;

В) загальнодержавні та місцеві;

Г) кадастрові, деклараційні і попередні.

4. *До загальнодержавних податків належать (ст. 9 ПКУ):*

А) податок з реклами;

Б) ПДВ;

В) комунальний податок;

Г) готельний збір;

Д) податок на прибуток;

Е) податок на доходи фізичних осіб;

Ж) екологічний податок;

З) всі варіанти – вірні.

5. *Вкажіть вірне твердження:*

А) грошова сума, з якою стягують податок – це джерело сплати;

Б) грошова сума, з якою стягують податок – це податкова квота;

В) грошова сума, з якою стягують податок – це податкова ставка;

Г) грошова сума, з якою стягують податок – це податкова база;

Д) грошова сума, з якою стягують податок – це податковий тягар.

6. *Визначте, що таке об'єкт оподаткування:*

А) майно, товари, дохід (прибуток) або його частина, обороти з реалізації товарів (робіт, послуг), операції з поставки товарів (робіт, послуг) та інші об'єкти, визначені податковим законодавством, з наявністю яких податкове законодавство пов'язує виникнення у платника податкового обов'язку;

Б) це фізична величина, за якою нараховується податок;

В) це вартісна величина, за якою нараховується податок;

Г) це особа, на яку законом покладено обов'язок сплачувати податок;

Д) вірних відповідей немає.

7. *Вкажіть вірну відповідь. Непрямим податком серед зазначених є:*

А) мито;

Б) екологічний податок;

В) податок на доходи фізичних осіб;

Г) плата за землю;

Д) єдиний податок.

8. *Вкажіть правильну відповідь. До другої групи платників єдиного податку відносяться:*

А) фізичні особи-підприємці, які не використовують працю найманих осіб або кількість таких осіб, одночасно не перевищує 10 осіб; здійснюють виключно роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках та / або провадять господарську діяльність з надання побутових послуг населенню, і обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 3000000 гривень;

Б) фізичні особи-підприємці, які здійснюють господарську діяльність з надання послуг, у тому числі побутових, платникам єдиного податку та населенню, виробництво та продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного бізнесу; не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, одночасно не перевищує 10 осіб; обсяг доходу не перевищує 15000 000 гривень на рік.

В) юридичні особи-підприємці, які здійснюють господарську діяльність з надання послуг, за умови, що протягом календарного року не використовують працю найманих осіб або кількість таких осіб не перевищує 10 осіб; обсяг доходу не перевищує 1500000 гривень.

Г) фізичні особи – підприємці, які не використовують працю найманих осіб, здійснюють виключно роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках та/або провадять господарську діяльність з надання побутових послуг населенню і обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 300000 гривень;

Д) вірних відповідей немає.

9. *Платники єдиного податку повинні здійснювати розрахунки за відвантаженими товарами (виконаними роботами, наданими роботами, наданими послугами) – ст. 291.6:*

А) виключно у готівковій формі;

Б) виключно в безготівковій формі;

В) виключно в грошовій формі (готівковій або безготівковій)

Г) будь-який (грошової і \ або негрошової) формі.

10. *Можуть бути платниками єдиного податку суб'єкти господарювання-юридичні особи, які здійснюють діяльність (ст.. 291.5):*

А) з надання послуг пошти та зв'язку;

Б) з надання посередницьких послуг у фінансовій сфері;

В) сфері аудиту;

Г) з обміну іноземної валюти;

Д) суб'єкти господарювання, у статутному капіталі яких сукупність часток, що належать юридичним особам, які не є платниками єдиного податку, дорівнює або перевищує 25 відсотків.

11. *Доходи у платників єдиного податку включають:*

А) вартість безоплатно отриманих товарів;

Б) загальну вартість проданих основних засобів, якщо термін експлуатації склав менше 12 місяців;

В) суми ПДВ, отримані в складі ціни продажу товару;

Г) отримані суми внесків до статутного фонду;

Д) отримані фізичною особою-підприємцем дивіденди;

Е) сума отриманої винагороди повіреного (агента).

12. *Підприємства – платники єдиного податку не сплачують (ст.. 297):*

А) водозбір;

Б) податок з доходів фізичних осіб – найманих працівників;

В) податку на доходи фізичних осіб у частині доходів, отриманих у результаті господарської діяльності платника єдиного податку першої-третьої групи фізичною особою-підприємцем;

Г) рентної плати;

Д) ПДВ при імпорті товарів, робіт, послуг.

13. Які з перерахованих нижче операцій не може здійснювати ФОП-платник єдиного податку, який обрав 2-у групу:

А) здача в оренду нежитлової нерухомості приватним підприємцям-платникам ЄП площею 250 кв. м.

Б) продаж товарів з торговельних місць звичайним фізичним особам;

В) продаж товарів платникам податку на прибуток;

Г) надання послуг платникам податку на прибуток;

Д) надання послуги з ремонту трикотажних виробів населенню.

14. ФОП в січні 201X року було неправомірно відмовлено у переході на спрощену систему оподаткування. Як він може захистити свої права?

А) працювати на спрощеній системі, незважаючи на відмову, оскільки він носить неправомірний характер;

Б) подати позов до суду з одночасним зверненням зі скаргою до вищестоящого податкового органу.

В) викласти свої претензії в письмовій заяві, складеному на ім'я податкового інспектора, який відмовив у переході на спрощену систему оподаткування;

Г) звернутися зі скаргою у вищестоящу інспекцію або з позовом до суду.

15. З перерахованих ознак оберіть ті, які відрізняють трудові відносини від цивільно-правових:

А) отримання оплати після досягнення певного результату, виконання роботи на свій страх і ризик;

Б) виконання роботи з матеріалів підприємства, рівний статус сторін;

В) підпорядкованість роботодавцю, оплата діяльності у встановлені законодавством терміни;

Г) встановлення взаємних прав і обов'язків, відповідальність за невиконання яких може наступати у вигляді штрафу або пні.

16. Чи може дочірнє підприємство (материнському підприємству належить 100% статутного капіталу дочірнього) працювати на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності?

А) може за умови, що материнське підприємство не є платником єдиного податку;

Б) може за умови, що материнське підприємство є платником єдиного податку;

В) може не залежно від системи оподаткування материнського підприємства;

Г) не може в будь-якому випадку, незалежно від системи оподаткування, на якій працює материнське підприємство, оскільки це два самостійних підприємства.

17. *Не застосовують РРО (реєстратор розрахункових операцій) згідно з Законом України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» та Порядком № 1336 Про забезпечення реалізації статті 10 Закону:*

А) фізичні особи-підприємці, які увійшли до групи 1;

Б) фізичні особи-підприємці 2 групи за умови, що обсяг доходу за календарний рік не перевищує 1 млн. грн. У разі перевищення – РРО треба застосовувати з кварталу, наступного за кварталом перевищення;

В) фізичні особи-підприємці 3 групи за умови, що обсяг доходу за календарний рік не перевищує 1 млн. грн;

Г) при здійсненні торгівлі продукцією власного виробництва підприємствами, установами і організаціями усіх форм власності, крім підприємств торгівлі та громадського харчування, у разі проведення розрахунків у касах цих підприємств, установ і організацій з оформленням прибуткових і видаткових касових ордерів та видачею відповідних квитанцій, підписаних і завірених печаткою у встановленому порядку;

Д) при здійсненні фізичними особами торгівлі продуктовими або промисловими товарами за готівкові кошти на ринках;

Е) з ремонту взуття, швейних та трикотажних виробів, виробів текстильної та шкіряної галантереї, радіоелектронної апаратури суб'єктами підприємницької діяльності з 5 працюючими.

18. *Внесення виручки на рахунок ФОП на ЄП (УПК №1183, розділ 107.04 БЗ):*

А) не вважатиметься доходом єдиноподатника у будь-якому разі;

Б) вважатиметься, оскільки це означатиме збільшення готівки на рахунку;

В) не вважатиметься у разі, якщо на момент внесення готівка вже була відображена у Книзі доходів і витрат.

19. *Якщо ФОП зобов'язаний застосовувати РРО, але замість нього хоче використовувати платіжний термінал, чи може він так діяти?*

А) так, оскільки згідно Постанови №878 ці пристрої мають однакові функції;

Б) ні, навпаки, якщо суб'єкт господарювання змушений встановити РРО, то він повинен встановити і платіжний термінал, окрім випадків передбачених в п. 2 Постанови №878.

20. *Чи може платник ЄП протягом року перейти на загальну систему оподаткування, а потім з 01.01 знову повернутися на спрощену систему?*

А) так, це передбачено ПКУ, один раз на рік єдиноподатник може скористатися таким правом, при цьому необхідно подати заяву про перехід на загальну систему за 15 календарних днів до початку кварталу;

Б) ні, це суперечить законодавству.

21. *Юридична особа знаходиться на системі єдиного податку та у 2015 році виплачує дивіденди фізичним особам. У загальному випадку (292.12, 170.5.1, 167.5.1, 167.5.2, 297.1 ПКУ):*

А) такі дивіденди не підлягають оподаткуванню згідно порядку обкладення дивідендів податком на доходи фізичних осіб (ПДФО);

Б) такі дивіденди оподатковуються згідно з розд. III і IV ПКУ. Нараховані дивіденди обкладають ПДФО за ставкою 20%, а також податковий агент утримує воєнний збір у розмірі 1,5%;

В) такі дивіденди оподатковуються згідно з розд. III і IV ПКУ. Нараховані дивіденди обкладають ПДФО за ставкою 5%, а також податковий агент утримує воєнний збір у розмірі 1,5%;

Г) такі дивіденди оподатковуються згідно з розд. III і IV ПКУ. Нараховані дивіденди обкладають ПДФО за ставкою 20%, додатково стягується єдиний соціальний внесок.

22. *Чи може підприємець на загальній системі оподаткування включати у склад витрат витрати на ремонт основних засобів?*

А) ні, оскільки ФОП взагалі не ведуть бухгалтерський облік;

Б) може, оскільки згадані витрати потрапили до списку витрат, які можуть бути віднесені підприємцями загальносистемними до витрат згідно з 177.4.4 ПКУ;

В) ні, оскільки згадані витрати не потрапили до списку витрат, які можуть бути віднесені підприємцями загальносистемними до витрат згідно з 177.4.4 ПКУ;

Г) такі витрати не відносяться до податкових витрат жодними підприємствами та ФОП.

Задача 1.

Підприємець з обсягом річного доходу до 150 тис. грн. надає інформаційні послуги.

Яку групу платників ЄП може обрати підприємець?

Підказка: все залежатиме від того, кому підприємець буде надавати такі послуги.

Задача 2.

Підприємець з обсягом річного доходу до 300 тис. грн. займається продажем товарів, у тому числі юридичним особам на загальній системі оподаткування.

У якій групі платників єдиного податку він може працювати?

Задача 3.

Юридична особа зареєструвалася як суб'єкт господарювання в установленому законом порядку 12 жовтня 201X року та подала заяву щодо обрання спрощеної системи оподаткування та ставки єдиного податку, встановленої для третьої групи, 20 жовтня 201X року.

З якого числа та місяця починається перший податковий (звітний) період?

Підказка: ст. 294.4

Задача 4.

Як оформити поповнення оборотних коштів фізичної особи-підприємця за рахунок безпроцентної позики, отриманої готівкою від звичайної фізичної особи (громадянина) або іншого підприємства, якщо ФОП, що одержує позику, – єдиноподатник?

Підказка:

- 1) ч. 1 ст. 1046 ЦКУ – визначити правомірність позики ФОП;
- 2) ч. 1 ст. 1047 ЦКУ – визначити форму договору;
- 3) при наданні позики готівкою ФОП повинен пам'ятати про обмеження сум готівкових розрахунків підприємців між собою згідно з Постановою №210 «Про встановлення граничної суми розрахунків готівкою»;
- 4) згідно з п.п. 3 п. 292.11 ПКУ визначити, чи включатиметься фінансова допомога на поворотній основі до складу доходу?

Задача 5.

Чи можуть бути платниками єдиного податку юридичні особи, які здійснюють лізингові, орендні операції? Чи мають право такі суб'єкти господарювання надавати в оренду рухоме та нерухоме майно?

Підказка:

- 1) п. 2.1 Положення про окремих фінансових послуг юридичними особами – суб'єктами господарювання, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами.

Задача 6.

Чи може юридична особа – платник єдиного податку третьої групи здійснювати операції по внесенню грошових коштів або майна в статутний капітал іншої юридичної особи в обмін на корпоративні права?

Підказка:

1) визначити заборонені види діяльності для єдиноподатників, які зазначені у ст. 291.5.4 ПКУ;

2) визначити, які установи можуть здійснювати фінансове посередництво згідно ч. 1 ст. 5 Закону «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12.07.2001 та обґрунтувати, чи будуть вважатися фінансовим посередництвом операції з придбання та продажу корпоративних прав на постійній основі;

3) визначити форму внесків в уставний капітал для єдиноподатників згідно з ст. 291.6.

Задача 7.

Підприємство – СПД на спрощеній системі оподаткування (ставка 5%) у березні 201X реалізувало готової продукції на суму 1 200500,00 грн, у тому числі за рахунок отриманих авансів в січні 201X року – 450800,00 грн. Виручка, що надійшла на поточний рахунок підприємства в березні 201X року, склала 700600,00 грн. Крім того, підприємство в цьому ж місяці отримало на поточний рахунок аванс від покупця в сумі 253400,00 грн. І штраф за умовами договору поставки в сумі 58200,00 грн. За результатами перевірки податковими органами підприємство сплатило в лютому 201X року в бюджет штрафну санкцію в сумі 25000,00 грн та пеню в розмірі 240,00 грн. Також в лютому 201X року підприємство сплатило вартість постачання товарів у сумі 35000 грн.

Розрахувати суму єдиного податку за I квартал 201X року.

Підказка: визначити доходи єдиноподатника. Розрахувати суму єдиного податку за I квартал 201X року згідно з п. 294.1 ПКУ.

Задача 8.

ТОВ «Ангар» перебуває на спрощеній системі оподаткування за ставкою 5%. У березні 201X року на поточний рахунок підприємства надійшла виручка від реалізації товарів у сумі 325800.00 грн. Крім цього, в березні 201X року підприємство:

- реалізувало обладнання за 20850,00 грн., фактичний термін використання якого склад більше 2-х років (первісна вартість – 35200 грн., накопичений знос – 18400);

- отримало поворотну фінансову допомогу в сумі 12000,00 грн.;

- безкоштовно отримало комп'ютер від торгового партнера вартістю 7820,00 грн.

- дивіденди, отримані від інших платників податків, оподатковані в порядку, визначеному ПКУ, в сумі 850 грн.

Розрахувати суму єдиного податку, що підлягає сплаті до бюджету за I квартал 2015 року з урахуванням ст. 292.11 ПКУ.

Задача 9 **(домашнє завдання).**

Заповнення податкової декларації з єдиного податку. Визначити граничний термін подання декларації та граничний термін сплати податкових зобов'язань (авансових внесків) з урахуванням п. 295.1, 296.2 та 49.13, 49.18.

Форма звітності:

<http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/mistsevi-podatki/ediniy-podatok-dlya-subandapos;ekti/formi-zvitnosti/>

Підприємець-єдиноподатник (2 група) за IV квартал 201X отримав дохід у сумі 350 тис. грн, з них 10 тис. грн. було отримано в результаті здійснення бартерної операції. За I квартал дохід підприємця склав 200 тис. грн., за II – 300 тис. грн, за III – 200 тис. грн. ЄП сплачується за ставкою 20% від МЗП.

Сума щомісячних авансових платежів – 229,40 грн. Нарахування авансових внесків для платників єдиного податку першої і другої груп здійснюється контролюючими органами на підставі заяви такого платника єдиного податку щодо розміру обраної ставки єдиного податку, заяви щодо періоду щорічної відпустки та/або заяви щодо терміну тимчасової втрати працездатності.

Згідно норм ПКУ, а саме п. 49.3 декларація платника єдиного податку подається одним із способів:

1. особисто підприємцем або уповноваженою особою (у двох екземплярах, на екземплярі підприємця у податковій повинні поставити відмітку про прийняття);

2. поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення (в цьому випадку надіслати декларацію треба не пізніше ніж за десять днів до закінчення граничного строку її подання (пункт 49.5 ПКУ); якщо декларацію не приймуть, то податкова повинна протягом п'яти робочих днів за дня її отримання надіслати поштою письмову відмову);

3. електронною поштою (за наявності електронного цифрового підпису).

Тема 3. Податок на прибуток підприємств

Тести

1) *Фізична особа-підприємець може обрати одну з систем оподаткування:*

А) єдиний податок, загальна система оподаткування, фіксований патент;

Б) єдиний податок або фіксований патент;

В) загальна система оподаткування або фіксований патент;

Г) єдиний податок або загальна система оподаткування.

2) У податковому обліку основними засобами вважаються матеріальні активи, що призначаються платником податку для використання в господарській діяльності платника податку, вартість яких (14.1.138):

А) перевищує 6000 грн. і поступово зменшується у зв'язку з фізичним і моральним зносом, очікуваний термін корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію складає більше 1 року (або операційного циклу, якщо він більше року);

Б) перевищує 6000 грн. і поступово зменшується у зв'язку з фізичним і моральним зносом, очікуваний термін корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію складає менше 1 року;

В) перевищує 2500 грн. і поступово зменшується у зв'язку з фізичним і моральним зносом, очікуваний термін корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію складає більше 1 року (або операційного циклу, якщо він більше року);

Г) перевищує 2500 грн. і поступово зменшується у зв'язку з фізичним і моральним зносом, очікуваний термін корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію складає менше 1 року (або операційного циклу, якщо він більше року).

3) *Коригується фінансовий результат до оподаткування обов'язково на всі податкові різниці, передбачені ПКУ:*

А) усіма без виключення підприємствами;

Б) лише підприємствами, річний дохід яких за останній річний звітний період, розрахований за правилами бухгалтерського обліку, не перевищив 20 млн. грн.;

В) лише підприємствами, річний дохід яких за останній річний звітний період, розрахований за правилами бухгалтерського обліку, перевищив 20 млн. грн.;

Г) підприємствами, які подали відповідну заяву до податкових органів.

4) *Який з нижчезазначених видів доходу враховується при визначенні об'єкта оподаткування:*

А) компенсація прямих збитків (штрафи, пені, неустойки) у разі порушення виконання зобов'язання контрагентом;

Б) суми отриманого платником емісійного доходу;

В) перераховані кошти комісіонеру для придбання певних товарів (послуг, робіт);

Г) вартість основних засобів, безоплатно отриманих платником податку.

5) *Фізичні особи – підприємці на загальній системі оподаткування подають декларацію у строки, передбачені для:*

А) місячного звітного періоду;

Б) квартального звітного періоду;

В) річного звітного періоду;

Г) залежно від обсягу отриманих доходів.

б) *Доходи від реалізації товарів підприємців на загальній системі оподаткування визначаються:*

- А) за правилом «першої події»;
- Б) момент виставлення рахунку;
- В) за датою відвантаження товарів (підписання акту виконаних робіт);
- Г) при надходженні грошей за товар.

7) *Витрати на сплату відсотків за користування кредитом, отриманим для будівництва об'єкта основних засобів, якщо будівництво триває нетривалий час:*

- А) включаються до складу фінансових витрат;
- Б) включають до первісної вартості об'єкта основних засобів;
- В) великі підприємства включають у фінансові витрати, а суб'єкти малого підприємництва капіталізують, включаючи до складу первісної вартості об'єкта основних засобів;
- Г) великі підприємства капіталізують, включаючи до складу первісної вартості об'єкта основних засобів, а суб'єкти малого підприємництва включають у фінансові витрати.

8) *При безкоштовному отриманні об'єктів основних засобів (ОЗ) у підприємства:*

- А) об'єкт оподаткування не збільшується, і податок на прибуток не сплачується;
- Б) об'єкт оподаткування під час надходження ОС одразу не збільшується, проте відображення доходу від такого безоплатно отриманого об'єкта буде відбуватися поступово, пропорційно нарахованій амортизації;
- В) об'єкт оподаткування збільшується на суму вартості безоплатно отриманого об'єкта, і податок на прибуток сплачується у звітному періоді, в якому був отриманий об'єкт;
- Г) об'єкт оподаткування збільшується, проте податок на прибуток не сплачується згідно з чинним законодавством.

9) *Об'єкт оподаткування з податку на прибуток визначається як:*

- А) сума доходів звітного періоду, зменшена на собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг та суму інших витрат звітного податкового періоду;
- Б) сума валових доходів звітного періоду, зменшена на суму валових витрат та амортизацію звітного періоду;
- В) сума прибутку, яка визначається шляхом коригування фінансового результату до оподаткування, визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до НП(С)БУ чи міжнародних стандартів, на різниці, що виникають;
- Г) сума валових доходів звітного періоду, зменшена на суму валових витрат звітного періоду і суму збитків минулого року.

10) *Для цілей податкового обліку об'єкти основних засобів поділяються на: (виберіть найбільш точне твердження):*

- А) 4 групи і амортизуються за ставками, встановленими у розділі III ПКУ;

Б) 4 групи і амортизуються з використанням методів амортизації, встановлених в стандартах бухгалтерського обліку;

В) 16 груп і амортизуються протягом строку корисного використання (експлуатації) об'єкта, який встановлюється наказом по підприємству (у бухгалтерському обліку), але не менш строків, встановлених у розділі III ПКУ з використанням методів амортизації, встановлених в стандартах бухгалтерського обліку з урахуванням обмежень ПКУ;

Г) 9 груп і амортизуються протягом строку корисного використання (експлуатації) об'єкта, який встановлюється наказом по підприємству (у бухгалтерському обліку), але не менш строків, встановлених у розділі III ПКУ з використанням методів амортизації, встановлених в стандартах бухгалтерського обліку з урахуванням обмежень ПКУ

11) *Якщо поворотна фінансова допомога не була повернута позикодавцеві-неплатнику податку на прибуток в звітному періоді:*

А) жодних податкових наслідків у позичальника не виникає;

Б) «річніки» включають поворотну допомогу в доходи за звітний період (рік);

В) «квартальщики» повинні відобразити доходи у першому звітному періоді (кварталі), за результатами якого допомогу було не повернуто;

Г) всі підприємства до доходів включають суму умовних відсотків.

12) *Амортизаційні різниці виникають з огляду на:*

А) різний строк корисного використання. У податковому обліку зберігається мінімально допустимі строки корисного використання об'єктів;

Б) невідповідність критеріїв віднесення до ОС і малоцінних необоротних матеріальних активів (МНМА). Високоприбуткові підприємства повинні враховувати податковий вартісний критерій розмежування ОС та МНМА, який складає 6000 грн (без ПДВ);

В) різну балансову (залишкову) вартість об'єктів ОЗ;

Г) відмінність в підходах обліку невиробничих ОС. У податковому обліку нарахування амортизації на невиробничі ОЗ не допускається.

13) *При ліквідації основних засобів за рішенням платника податку в звітному періоді, в якому виникають такі обставини, такий платник:*

А) включає у витрати суму накопиченої амортизації об'єкту основних засобів, що ліквідується;

Б) списує на витрати первісну вартість виведеного з експлуатації об'єкта основних засобів;

В) збільшує витрати на суму вартості, яка амортизується за вирахуванням сум накопиченої амортизації окремого об'єкта основних засобів;

Г) не має права відобразити податкові витрати.

14) *Фінансовий результат податкового звітного періоду збільшується (фінансові податкові різниці):*

А) на суму 30% вартості товарів, у тому числі необоротних активів, робіт і послуг, придбаних у неприбуткових організацій, крім випадків, коли сума

вартості придбання у таких організацій не перевищує 50 розмірів мінімальної МЗП, встановленої на 1 січня звітного періоду;

Б) на суму 30% вартості товарів, у тому числі необоротних активів, робіт і послуг, придбаних у нерезидентів, зареєстрованих у державах, зазначених у п. 39.2.1.2 ПКУ;

В) на суму витрат з нарахування роялті на користь нерезидента, що перевищує суму доходів від роялті, збільшену на 4% чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за даними фінансової звітності за рік, що передуює звітному;

Г) на суму відсотків та дооцінки, врахованих у фінансовому результаті до оподаткування в поточному (податковому) періоді на інструменти власного капіталу, пере класифіковані у фінансові зобов'язання;

Д) на суму грошових коштів, перерахованих або вартість товарів (виконаних робіт, послуг), безоплатно перерахованих (переданих) протягом звітного року неприбутковим організаціям, які на дату перерахування коштів, передачі товарів, робіт, послуг відповідали умовам, визначеним в розмірі, що перевищує 4% оподаткованого прибутку попереднього року.

15) Придбані холодильник та мікрохвильова піч для офісу задля забезпечення належних умов праці вважаються згідно з підкатегорією 502.07.05. БЗ:

А) виробничими ОЗ для всіх підприємств, тому вартість таких об'єктів через амортизацію потрапить до витрат, що зменшать об'єкт оподаткування;

Б) «невиробничими» ОЗ, тому вартість таких об'єктів через амортизацію не потрапить до витрат, що зменшать об'єкт оподаткування (через механізм коригування фінрезультату) для платників податку на прибуток, річний дохід яких за звітній період перевищує 20 млн. грн;

В) для платників податку на прибуток, річний дохід яких за звітній період не перевищують 20 млн. грн., усі ОЗ є виробничими, отже витрати на придбання зазначених об'єктів через амортизацію підуть на зменшення фінрезультату, оскільки об'єкт обкладення податком на прибуток у «малодохідників» – фінансовий результат за даними бухгалтерського обліку;

Г) для всіх суб'єктів підприємницької діяльності такі ОЗ є невиробничими, а отже формування витрат на придбання зазначених об'єктів через амортизацію не можливе.

16) На підставі рішення суду відповідач (продавець) повертає покупцю перераховану передоплату у розмірі 120000 грн, в т.ч. ПДВ, компенсує прямі збитки в сумі 1000 грн. та судові витрати у розмірі 1300 грн. Одержувач санкцій:

А) відкоригує фінансовий результат на суму отриманої компенсації прямих збитків та судових витрат відповідно до законодавства;

Б) жодних коригувань фінрезультату на суму договірних санкцій не проводить і відображає їх в обліку з податку на прибуток виключно за правила бухгалтерського обліку;

В) не коригує фінрезультат на суму договірних санкцій тільки у випадку, якщо відноситься до категорії «малодохідників» з обсягом доходу менше 20 млн. грн.

Г) взагалі не включає у доходи отримані суми компенсації прямих збитків та судових витрат, оскільки це не передбачено правилами бухгалтерського обліку.

17) *За результатами інвентаризації на підприємстві виявлено зіпсовані товари на загальну суму 5000 грн. За рішенням керівника зіпсований товар підлягає списанню. Сума націнки, що припадає на товар, який став непридатним, становить 450 грн. На момент списання зіпсованого товару винну особу не встановлено:*

А) зіпсовані товари вважаються використаними не в господарській діяльності, тому фінансовий результат до оподаткування буде скориговано (збільшено) на суму зіпсованого товару – 5000 грн.;

Б) як у високодохідних, так і в малодоходних платників вартість зіпсованого товару, який списано, відобразатиметься у витратах за правилами бухгалтерського обліку.

18) *Якщо платник податку на прибуток за підсумками першого кварталу (півріччя, трьох кварталів) звітнього року не отримає прибутку або отримає збиток, то він:*

А) зможе подати податкову декларацію та фінансову звітність за підсумками такого періоду і не сплачувати податкові аванси;

Б) зможе подати податкову декларацію та фінансову звітність за підсумками такого періоду, але продовжує сплачувати податкові аванси;

В) не подає податкову декларацію та фінансову звітність за підсумками такого періоду і не сплачує податкові аванси;

Г) ніяких особливих змін не відбувається в порядку нарахування та сплати податку на прибуток.

19) *Витрати на гарантійний ремонт і гарантійне обслуговування :*

А) включаються до витрат на збут без будь-яких обмежень;

Б) включаються до витрат на збут, але рівень таких витрат повинен відповідати рівню гарантійних заміन, прийнятих/оприлюднених продавцем (у рекламі, технічній документації, договорі чи в іншому документі, що фіксує зобов'язання продавця щодо умов і строків гарантійного обслуговування);

В) включаються до інших операційних витрат з урахуванням обмежень, встановлених ПКУ;

Г) включаються до витрат на збут, але за умови належного відображення в Книзі обліку покупців гарантійної заміни або послуги з гарантійного ремонту, і такі витрати не повинні були компенсувати покупці.

20) *Сплачені протягом року «дивідендні» аванси:*

А) підлягають зарахуванню виключно у зменшення податкового зобов'язання з податку на прибуток, задекларованого за підсумками року. Через річний підсумок ця сума зменшує авансові внески, які підлягають сплаті

протягом наступних 12 календарних місяців (у червні 2016 року – травні 2017 року);

Б) підлягають зарахуванню виключно у зменшення суми щомісячних авансів з податку на прибуток поточного (і половини наступного) року;

В) зарахують у рахунок погашення грошових зобов'язань з інших податків і зборів (обов'язкових платежів).

21) До переліку неплатників податку на прибуток відносяться:

А) бюджетні установи;

Б) громадські об'єднання, політичні партії, творчі спілки, релігійні організації, благодійні організації, пенсійні фонди;

В) житлово-будівельні кооперативи (з першого числа місяця, наступного за місяцем, в якому відповідно до закону здійснено прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом житлового будинку і такий житловий будинок споруджувався або придбавався житлово-будівельним (житловим) кооперативом), дачні (дачно-будівельні), садівничі та гаражні (гаражно-будівельні) кооперативи (товариства);

Г) професійні спілки, їх об'єднання та організації профспілок, а також організації роботодавців та їх об'єднання.

22) Згідно з порядком оподаткування виплачуваних на користь нерезидента доходів резидент в момент перерахування доходів утримує з цієї суми податок за ставкою 15% і сплачує його до бюджету у випадку (141.4):

А) перерахування процентів за позиками та борговими зобов'язаннями, випущеними/ виданими резидентом;

Б) перерахування процентів за державними цінними паперами чи облігаціями місцевих позик, борговими цінними, виконання зобов'язань за якими забезпечене державними гарантіями;

В) перерахування дисидентів у не грошовій формі, при цьому до або одночасно з виплатою дивідендів власникам корпоративних прав емітент повинен сплатити авансовий внесок з податку на прибуток за ставкою 18%;

Г) перерахування роялті, якщо з країною нерезидента укладено міжнародний договір про уникнення подвійного оподаткування;

Д) перерахування доходів у вигляді фрахту, базою оподаткування вважається базова ставка фрахту (сума фрахту, включаючи витрати з навантаження, розвантаження, перевантаження та складування товарів, збільшену на суму витрат за рейс судна або іншого транспортного засобу, які фрахтувальник сплачує);

Е) перерахування доходів від інжинірингу;

Ж) перерахування орендних /лізингових платежів за умовами договору оперативного лізингу;

З) перерахування прибутку від операцій з цінними паперами. Резидент, який придбає в нерезидента цінні папери, деривативи, інші корпоративні права зобов'язаний утримати податок за вказаною ставкою з прибутку, тобто з різниці між доходом і витратами, понесеними на придбання цінних паперів

Г) перерахування винагороди нерезиденту за виробництво та розміщення реклами.

23) Податок на прибуток, що підлягає сплаті до бюджету платниками податку, згідно з п. 137.6 зменшується на суму:

А) нарахованих та сплачених у звітному році авансових внесків при виплаті дивідендів;

Б) нарахованого за звітний період податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;

В) податок на прибуток не зменшується взагалі.

24) Інші доходи від операційної діяльності, що включається до оподаткованого доходу:

А) операційні курсові різниці;

Б) відшкодування раніше списаних активів;

В) визнані штрафи, пені, неустойки;

Г) списання кредиторської заборгованості.

Д) отримана товарна позика.

25) Витрати на придбання/самостійне виготовлення та ремонт, а також реконструкцію, модернізацію або інші поліпшення основних засобів:

А) підлягають амортизації в податковому обліку в будь-якому випадку;

Б) не підлягають амортизації у податковому обліку у випадку з невикористаними основними засобами.

26) Витрати, які відображають в податковоприбутковому обліку і «малодохідними», і «високодохідники»:

А) перевищення нормативних витрат палива;

Б) витрати на питну воду працівникам і відвідувачам;

В) списанням запасів у зв'язку з їх псуванням, понаднормовим убутком;

Г) сплачені штрафи, пені, неустойки;

Д) безоплатно передане майно або кошти, в тому числі неприбутковим організаціям.

Задача 1.

Протягом року підприємство сплачувало авансові внески з податку на прибуток. Але в тому році через фінансові труднощі діяльність була призупинена. У результаті цього за особовим рахунком підприємства рахується переплата з авансових внесків.

Як повернути суму переплати на поточний рахунок підприємства?

Підказка:

1) визначити чи має право підприємство на повернення надміру сплачених сум податку згідно з ст. 43 ПКУ;

2) з'ясувати, що таке податковий борг згідно зі ст. 87.1 і який вплив має наявність такого боргу на механізм повернення надміру сплачених сум з інших платежів і податків;

3) визначити етапи процедури повернення помилково та/або надміру сплаченої суми грошового зобов'язання з ПНП згідно з 43.4, 43.5 ПКУ та п. 12 Порядку повернення коштів, помилково або надміру зарахованих до державного та місцевих бюджетів, затвердженого наказом МФУ від 03.09.13 №787.

Задача 2.

Високодохідне підприємство придбало профільюючий верстат вартістю 12000,0 грн (в т.ч. НДС). Верстат був змонтований і введений в експлуатацію 02.10.1X р. Підприємство встановило термін корисного використання для даного об'єкта основних засобів – 4 роки в бухгалтерському обліку та 5 років згідно з податковими правилами. Для нарахування амортизації підприємство використовує прямолінійний метод. Фінансовий результат до оподаткування за звітний період склав 50000,0 грн.

Здійснити «амортизаційні коригування» фінансового результату з урахуванням обмежень встановлених ст. 138 ПКУ.

Підказка:

- 1) розрахувати амортизаційні відрахування за місяць в бухгалтерському та податковому обліку;
- 2) з урахуванням механізму коригування збільшити фінансовий результат до оподаткування на суму амортизації, розраховану за правилами бухгалтерського обліку, та зменшити на суму амортизації, розраховану за правилами податкового обліку.

Задача 3.

Підприємство в березні 201X року продало автомобіль за 120000,0 грн. (у т. ч. ПДВ – 20000,0 грн). У податковому обліку автомобіль значився у складі основних засобів групи 5, при цьому залишкова вартість автомобіля на 01.01.1X склала 40000,0 грн. Амортизація на автомобіль нараховувалася прямолінійним методом: щомісячна сума становила 1000,0 грн.

Розрахуйте суму доходу (та/або витрат), яку треба відобразити у декларації з податку на прибуток за 201X рік, пов'язану з реалізацією і експлуатацією автомобіля.

Підказка:

- 1) визначити залишкову вартість основного засобу з урахуванням зносу за період січень-березень 201X р (ст. 138.3.3);
- 2) визначити суму доходу від продажу автомобіля.

Задача 4.

Підприємство («висикодохідник») прийняло рішення продати верстат. Первісна вартість верстата – 10000,0 грн., сума нарахованого зносу в бухгалтерському обліку – 10000,0 грн. В податковому обліку залишкова вартість верстата склала 600,0 грн. Договірна вартість об'єкта становить 3600,0 грн (в т. ч. ПДВ – 600,0 грн.). Прибуток до оподаткування, розрахований за правилами бухгалтерського обліку та відображений у формі 2, за рік склав 90000,0 грн.

Визначити податок на прибуток, який буде сплачено до бюджету.

Підказка:

- 1) визначити необхідність коригування фінрезультату на різниці згідно з п. 138.1 та 138.2 ПКУ;
- 2) визначити податок на прибуток згідно з п. 136.1.

Задача 5.

Підприємство («висикодохідник») на поточний квартал сформувало резерв на гарантійний ремонт згідно із заявою про гарантійні зобов'язання перед контрагентами (п. 14 ПСБО 11) у сумі 50000,0 грн. Протягом кварталу витрати на виконання гарантійних зобов'язань склали 35000,0 грн. Фінансовий результат за період склав 48000,0 грн.

Визначити необхідність та механізм коригування фінансового результату на різниці з урахуванням п. 139 ПКУ.

Задача 6.

Порахуйте суму податкових зобов'язань з податку на прибуток, яку підприємство-платник ПДВ повинно перерахувати до бюджету за підсумками звітного періоду, якщо у нього були такі операції:

- отримано аванс від покупця у розмірі 16200,0 грн. (в т.ч. ПДВ – 2700,0 грн.);
- відвантажені товари покупцю вартістю 90000,0 грн. (в т.ч. ПДВ – 15000,0 грн.), собівартість реалізації товарів – 40000,0 грн. ;
- передані товари комісіонеру на реалізацію загальною вартістю 2400,0 грн. (в т.ч. ПДВ – 400 грн.), товар до кінця періоду комісіонером не реалізований (підприємство в цій операції – комітент);
- перераховано аванс постачальнику в розмірі 1200,0 грн. (в т.ч. ПДВ – 200,0 грн.);
- придбані послуги з реклами вартістю 1500 грн. (в т.ч. ПДВ – 250 грн.);

- сплачені комісійні банку за надані послуги – 960,0 грн (в т.ч. ПДВ – 160,0 грн);
- виявлена помилка: не відображена в доходах попереднього періоду сума в розмірі 1000,0 грн.

Задача 7.

Підприємство відвантажило зі складу на експорт товари вартістю \$50000 (умови постачання – DDP, місце постачання – склад покупця, курс НБУ на дату МД – 22,6 грн./\$, на дату передачі товару на складі покупця – 22,8 грн./ \$). Плата за митне оформлення – 1000,0 грн. Послуги митного брокера – 2000,0 грн (без ПДВ). Балансова вартість відвантаженого товару – 800000,0 грн. За відвантажений товар отримано 2 оплати:

- 1) у сумі \$ 20000,0 (курс НБУ – 23,0 грн./ \$);
- 2) у сумі \$ 30000,0 (курс НБУ – 23,7 грн./ \$).

Друга оплата відбулася після дати балансу (курс НБУ – 24,0 грн./ \$).

Визначити фінансовий результат до оподаткування із зазначеної операції.

Підказка:

- 1) *визначити дохід підприємства, враховуючи правила визнання доходу в бухгалтерському обліку згідно з ПСБО 15.*
- 2) *визначити курсові різниці на дату операції та на дату балансу згідно з правилами ПСБО 21. Якщо курсові різниці – позитивні, до віднести такі суми на дохід, якщо – від’ємні, то на витрати;*
- 3) *віднести на витрати сплату за митне оформлення та послуги брокера.*

Задача 8.

Підприємство в 2015 році подало декларацію за 201X рік, в якій об’єкт оподаткування (прибуток) від усіх видів діяльності становив 40 000 грн, а сума податку до сплати 7200 грн. У 201X (наступному) році виявлено, що один із документів, за якими в 201X році було визнано дохід (акт про надання послуг) не був підписаний замовником, а послуга так і не була фактично надана. Отже, відбулося завищення доходу на 10000 грн. внаслідок чого сталося і завищення суми податкового зобов’язання на 1800 грн.

Виправити помилку платник податків вирішив у декларації 201X (наступного) року. Дані про діяльність в 201X році, зазначені в декларації, умовні (див. Декларацію з податку на прибуток). Здійснити заповнення Додатка до декларації «Виправлення помилок» - ВП – за посиланням з офіційного сайту Державної фіскальної служби України:

<http://sfs.gov.ua/elektronni-formi-dokumentiv/podatok-na-pributok-pidpriemstv/>

Задача 9.

Заповнення податкової декларації з податку на прибуток.

Форма податкової декларації з податку на прибуток підприємств, затверджена наказом № 897, є універсальною. Вона призначена для всіх категорій платників податку на прибуток.

<http://sfs.gov.ua/elektronni-formi-dokumentiv/podatok-na-pributok-pidpriemstv/>

При цьому з 01.01.2015 не є окремими платниками податку на прибуток:

1) відокремлені підрозділи юридичної особи – починаючи зі звітних періодів 2015 року податкові зобов'язання з податку на прибуток щодо платника-юрособи визначає головне підприємство, яке має у своєму складі відокремлені підрозділи;

2) договори про спільну діяльність – прибуток, отриманий у межах спільної діяльності без створення юридичної особи, кожен учасник включає до свої доходів і враховує при визначенні фінансового результату до оподаткування за правилами бухгалтерського обліку.

Податково-прибуткова декларація складається з:

- 1) вступної частини;
- 2) основної частини (рядки 01-25);
- 3) рядка розрахунку щомісячного авансового внеску (рядок 26);
- 4) трьох блоків для виправлення самостійно виявлених помилок;
- 5) заключної частини.

Згідно норм ПКУ, а саме п. 49.3 декларація платника єдиного податку подається одним із способів:

1. особисто підприємцем або уповноваженою особою (у двох екземплярах, на екземплярі підприємця у податковій повинні поставити відмітку про прийняття);

2. поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення (в цьому випадку надіслати декларацію треба не пізніше ніж за десять днів до закінчення граничного строку її подання (пункт 49.5 ПКУ); якщо декларацію не приймуть, то податкова повинна протягом п'яти робочих днів за дня її отримання надіслати поштою письмову відмову);

3. електронною поштою (за наявності електронного цифрового підпису).

До великих та середніх підприємств висуваються особливі вимоги – подати декларацію вони зобов'язанні виключно електронною поштою.

Як звітувати (щокварталу чи за рік у цілому) залежить від величини доходу за звітний період відповідно до п. 49.18, 49.19.

Разом з річною декларацією з податку на прибуток платники податку, у тому числі й малі підприємства, подають до контролюючого органу річну фінансову звітність (п. 46.2). Суб'єкти малого підприємництва та представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності мають право

скласти річну фінансову звітність за скороченою формою у складі Балансу (ф 1-м) і Звіту про фінансові результати (ф 2-м). А суб'єкти мікропідприємництва мають право подати Спрощений фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва (ф 1-мс і ф 2-мс.)

Тема 4. Податок на додану вартість

Тести

1. Згідно з розділом V «Податок на додану вартість» ПКУ та ст. 181.1 підприємство зобов'язане зареєструватися платником ПДВ, якщо:

- А) підприємство здійснює поставку послуг нерезидентам;
- Б) загальна сума від здійснення операцій з постачання товарів / послуг, що підлягають оподаткуванню ПДВ протягом останніх 12 календарних місяців, сукупно перевищує 1 млн. грн. (без урахування ПДВ);
- В) обсяги постачання товарів / послуг іншим платникам податку за останні 12 календарних місяців сукупно становлять не менше 50% загального обсягу поставки;
- Г) в Україні немає обов'язкової реєстрації платником цього податку, підприємство самостійно вирішує, бути йому платником ПДВ чи ні.

2. Яке твердження щодо виникнення податкових зобов'язань з ПДВ є невірним:

- А) у разі реалізації товарів (робіт, послуг) застосовується правило «першої події»;
- Б) у разі виконання підрядних будівельних робіт може застосовуватися касовий метод;
- В) при поставці товарів за рахунок бюджетних коштів зобов'язання виникають на дату оплати;
- Г) податкові зобов'язання виникають при виставленні рахунку.

3. Об'єктом оподаткування ПДВ згідно з ст. 185 є операції з:

- А) нарахування та сплати процентів або комісій у складі орендного (лізингового) платежу у межах договору фінансового лізингу;
- Б) поставки консультаційних, інжинірингових, бухгалтерських, аудиторських послуг;
- В) виплати дивідендів, роялті у грошовій формі або у вигляді цінних паперів, здійснюваних емітентом;
- Г) продажу банківських металів;
- Д) немає правильного варіанту відповіді.

4. Підприємство-платник ПДВ у звітному періоді здійснило наступні операції:

- реалізувало покупцям товари на суму 24000,0 грн. (в т.ч. ПДВ);
- придбало товари на суму 36000,0 грн. (в т.ч. ПДВ);

- повернуло від покупців товари на суму 7200,0 грн. (в т.ч. ПДВ).

В Декларації з ПДВ за звітний період дані операції відображаються так:

А) податкові зобов'язання – 4000,0 грн., податковий кредит – 6000,0 грн., коригування податкових зобов'язань – (-1200,0 грн.).

Б) податкові зобов'язання – 2800,0 грн., податковий кредит – 6000,0 грн.

В) податкові зобов'язання – 4000,0 грн., податковий кредит – 6000,0 грн.

Г) податковий кредит – 2000,0 грн., коригування податкових зобов'язань – (-1200,0 грн.).

5. *Обов'язковій реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних (ЄРПН) підлягають податкові накладні:*

А) якщо податкова накладна виписана на суму поставки неплатнику ПДВ;

Б) при поставці товарів на суму до 1000 грн.;

В) при поставці товарів, що не є об'єктом оподаткування ПДВ;

Г) при поставці товарів платнику ПДВ, але за готівку;

Д) усі без винятку.

6. *На складі торговельного підприємства (платник ПДВ) був виявлений зіпсований товар, який не підлягає реалізації. Товар був куплений у минулому звітному періоді, при його покупці було відображено податковий кредит у розмірі 2000,0 грн. Що повинен зробити бухгалтер підприємства в ПДВ-обліку поточного періоду?*

А) зменшити податковий кредит на 2000,0 грн, зробивши коригування зі знаком «-» у 16-му рядку декларації з ПДВ;

Б) нарахувати податкові зобов'язання в розмірі 2000,0 грн. і не чіпати податковий кредит минулого періоду;

В) залишити в ПДВ-обліку все без змін;

Г) включити податковий кредит минулого періоду (2000,0 грн.) до витрат підприємства.

7. *Датою виникнення податкових зобов'язань орендодавця (лізингодавця) для операцій фінансової оренди (лізингу) є:*

А) дата, що засвідчує факт постачання платником податку товарів/послуг покупцю, оформлена податковою накладною;

Б) дата фактичної передачі об'єкта фінансової оренди (лізингу) у користування орендарю (лізингоотримувачу);

В) дата зарахування коштів на банківський рахунок платника податку або дата отримання відповідної компенсації у будь-якій іншій формі;

Г) дата нарахування відсотків за договором фінансового лізингу.

8. *Підприємство придбало об'єкт основних засобів, який призначений для використання у двох видах діяльності: оподатковуваної ПДВ і неоподатковуваної ПДВ. Вартість об'єкту – 6000 грн., в т.ч. ПДВ. Коефіцієнт розподілу ПДВ, розрахований згідно з правилами ст. 199 ПКУ (так звана частка використання – ЧВ) на поточний рік становить 50%.*

Яку суму ПДВ підприємство може відобразити у складі податкового кредиту в періоді придбання об'єкта, якщо його ще не введено в експлуатацію:

А) 500,0 грн.;

Б) 1000,0 грн., та скласти не пізніше останнього дня звітного (податкового) періоду і зареєструвати зведену податкову накладну в Єдиному реєстрі податкових накладних на суму 500,0 грн;

В) 0 грн., так як об'єкт ще не введено в експлуатацію;

Г) треба розрахувати показник ЧВ за операціями поточного місяця і на його підставі відобразити податковий кредит.

9. *Яке твердження щодо застосування квартального періоду з ПДВ вірне:*

А) квартальний період для цілей ПДВ можуть застосовувати платники, які за останні 12 місяців не перевищили обсяг оподатковуваних операцій у розмірі 1 млн. грн. ;

Б) квартальний період для цілей ПДВ можуть застосовувати платники, які мають право на застосування нульової ставки з податку на прибуток, а також платники єдиного податку;

В) квартальний період для цілей ПДВ можуть застосовувати платники, які здійснюють операції, що не є об'єктом оподаткування ПДВ;

Г) ПКУ передбачає застосування тільки місячного податкового періоду для цілей ПДВ.

10. *При ввезенні (пересиланні) на митну територію України звільняються від оподаткування ПДВ:*

А) особисті речі громадян, визначені статтею 370 Митного Кодексу;

Б) транспортні засоби особистого користування, що класифікуються в одній із товарних позицій 8702, 8703, 8704 (загальною масою до 3,5 тонни), 8711 згідно з УКТ ЗЕД (у кількості однієї одиниці на кожного громадянина, який досяг 18-річного віку);

В) товари у разі ввезення їх на митну територію України фізичними особами у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі (крім підакцизних товарів та особистих речей), сумарна фактурна вартість яких перевищує еквівалент 1000 євро, через пункти пропуску через державний кордон України, відкриті для повітряного сполучення;

Г) товари у разі ввезення на митну територію України фізичними особами у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі товарів (крім підакцизних товарів та особистих речей), сумарна фактурна вартість яких не перевищує еквівалент 500 євро, через інші, ніж відкриті для повітряного сполучення, пункти пропуску через державний кордон України.

11. *Протягом січня 2015 року підприємство-платник ПДВ:*

- відвантажило товари вартістю 240 000 грн. (в т.ч. ПДВ);
- отримало передоплату за товари в сумі 180 000 грн. (в т.ч. ПДВ);
- оприбутковувало товари вартістю 108 000 грн. (в т.ч. ПДВ);

- оплатило частину вартості оприбуткованих товарів у сумі 90 000 грн. (в т.ч. ПДВ).

За підсумками січня в Декларації буде відображена різниця в сумі:

- А) 52 000 грн.;
- Б) 70 000 грн.;
- В) 22 000 грн.;
- Г) 37 000 грн.

12. Операції з поставки юридичних (у т.ч. адвокатських), бухгалтерських, аудиторських послуг:

А) є об'єктом оподаткування ПДВ і оподатковуються за ставкою 20%, і це означає, що при реалізації послуг нараховуються податкові зобов'язання за ставкою 20%, а ПДВ, сплачений у складі вартості товарів, необхідних для виробництва таких послуг, включається до складу податкового кредиту з ПДВ;

Б) є об'єктом обкладення ПДВ і оподатковуються за ставкою 0%, і це означає, що при реалізації послуг нараховуються податкові зобов'язання за ставкою 0%, але при цьому ПДВ, сплачений у складі вартості товарів, необхідних для виробництва таких послуг, включається до складу податкового кредиту з ПДВ;

В) не є об'єктом оподаткування ПДВ, і це означає, що при реалізації послуг податкові зобов'язання з ПДВ не нараховуються, а ПДВ, сплачений у складі вартості товарів, необхідних для виробництва таких послуг, не включається до складу податкового кредиту з ПДВ;

Г) не є об'єктом оподаткування ПДВ, і це означає, що при реалізації послуг податкові зобов'язання з ПДВ не нараховуються, але при цьому ПДВ, сплачений у складі вартості товарів, необхідних для виробництва таких послуг, включається до складу податкового кредиту з ПДВ.

13. Об'єктом оподаткування ПДВ є операції платників податку з:

А) передачі майна в заставу (іпотеку) позикодавцю (кредитору);

Б) обміну цінних паперів і корпоративних прав, виражених в інших, ніж цінні папери, формах, на інші цінні папери, корпоративні права, виражені в інших, ніж цінні папери, формах;

В) реорганізації (злиття, приєднання, поділ, виділення і перетворення) юридичних осіб;

Г) ввезення товарів на митну територію України.

14. Датою виникнення податкових зобов'язань з ПДВ з поставки товарів вважається:

А) дата зарахування коштів від покупця на банківський рахунок платника податку;

Б) дата відвантаження товарів;

В) дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається кожна з подій, що сталася раніше: або дата зарахування коштів від покупця на банківський рахунок, або дата відвантаження товарів;

Г) дата останньої з подій: або дата зарахування коштів від покупця на банківський рахунок, або дата відвантаження товарів.

15. До складу податкового кредиту можуть бути віднесені суми ПДВ, нараховані (сплачені) платником у зв'язку з придбанням або виготовленням товарів / послуг з метою їх подальшого використання:

А) в операціях, які не є об'єктом оподаткування, у межах господарської діяльності платника податку;

Б) в оподатковуваних операціях у межах господарської діяльності платника податку;

В) в звільнених від оподаткування операціях у межах господарської діяльності платника податку;

Г) в будь-яких операціях у межах господарської діяльності платника податку.

16. Суми податку, сплачені (нараховані) у зв'язку з придбанням товарів / послуг, зазначені у податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних з порушенням терміну реєстрації, відносяться до податкового кредиту за звітний податковий період, в якому зареєстровано податкову накладну в Єдиному реєстрі податкових накладних, але не пізніше (ст. 198 ПКУ):

А) 365 календарних днів з дати складання податкової накладної;

Б) 180 днів з дати складання податкової накладної;

В) 60 календарних днів з дати складання податкової накладної (для платників податку, які застосовують касовий метод;

Г) право на формування податкового кредиту втрачається.

17. База оподаткування як договірною ціною, але не нижче звичайної, визначається для:

А) операцій з постачання товарів за договорами фінансового лізингу;

Б) операцій з передачі товарів у межах договорів комісії;

В) імпорتنих операцій;

Г) операцій з постачання товарів за бартерними договорами.

18. Платник податку зобов'язаний надати покупцю (отримувачу) податкову накладну:

А) складену в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації та зареєстровану в Єдиному реєстрі податкових накладних;

Б) складену в письмовій формі, яка відсилається покупцеві, з дотриманням умови щодо реєстрації;

В) складену в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації та незареєстровану в Єдиному реєстрі податкових накладних, оскільки її реєструє сам покупець;

Г) складену в електронній формі та за запитом покупця зареєстровану в Єдиному реєстрі податкових накладних.

19. Не є об'єктом оподаткування операції з:

А) передачі майна у схов, у концесію, а також у лізинг;

- Б) передачі майна у фінансовий лізинг;
- В) надання послуг із страхування, співстрахування або перестрахування особами, які мають ліцензію на здійснення страхової діяльності;
- Г) виплат дивідендів, роялті у грошовій формі або у вигляді цінних паперів, які здійснюються емітентом;
- Д) постачання продуктів дитячого харчування та товарів дитячого асортименту;
- Е) постачання послуг із здобуття вищої, середньої, професійно-технічної та дошкільної освіти навчальними закладами.

20. У разі здійснення операцій відповідно до пункту 189.1 ПКУ база оподаткування за необоротним активам визначається виходячи з:

- А) вартості придбання;
- Б) балансової (залишкової) вартості, яка склалася станом на початок звітного (податкового) періоду;
- В) справедливою вартістю;
- Г) договірної вартості.

21. *Обов'язковими реквізитами податкової накладної є (ст. 201 ПКУ):*

- А) повна або скорочена назва, зазначена у статутних документах юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи, зареєстрованої як платник податку на додану вартість, - продавця товарів/послуг;
- Б) податковий номер платника податку (продавця та покупця);
- В) місцезнаходження юридичної особи – продавця або податкова адреса фізичної особи – продавця, зареєстрованої платником податку;
- Г) вид цивільно-правового договору включно з номером і датою укладення.

22. *Документи, які дають можливість відобразити податковий кредит, але не впливають на реєстраційний ліміт:*

- А) отримана податкова накладна, зареєстрована в Єдиному реєстрі податкових накладних;
- Б) митна декларація;
- В) касовий чек;
- Г) готельний рахунок;
- Д) нефіскальний чек.

23. *Суми вхідного ПДВ щодо придбаних товарів, послуг та необоротних активів, які не використовуються в оподатковуваних ПДВ операціях та в рамках господарської діяльності:*

- А) не включаються в податковий кредит, оскільки до податкового кредиту включаються тільки ті суми вхідного ПДВ, які використовуються оподатковуваних ПДВ операціях;
- Б) спочатку в повній сумі включаються до податкового кредиту за наявності оформлених податкових накладних, зареєстрованих у ЄРПН, а потім

компенсуватимуться нарахуванням податкових зобов'язань у тому ж податковому періоді;

В) не включаються до податкового кредиту навіть за наявності оформлених податкових накладних, зареєстрованих у ЄРПН.

24. Податкові зобов'язання з податку на додану вартість повинні нараховуватись, виходячи з бази оподаткування, визначеної згідно з п. 189.1 ПКУ, а саме:

А) щодо товарів/послуг – виходячи з вартості їх придбання;

Б) щодо необоротних активів – виходячи з балансової (залишкової) вартості, що склалася станом на початок звітного періоду;

В) щодо необоротних активів – виходячи з вартості придбання;

Г) щодо постачання самостійно виготовлених товарів/послуг – не нижче їх собівартості.

Задача 1.

Новостворене підприємство почало здійснювати оподатковувані поставки товарів з 20 березня 201X року. Обсяг в 1 млн. грн. оподатковуваних операцій підприємство досягло 4 лютого 201X (наступного) року.

Визначити період «останніх 12 календарних місяців» для цілей ПДВ-реєстрації і граничну дату подання заяви про реєстрацію. У випадку, якщо суб'єкт господарювання не зареєстрований своєчасно як платник ПДВ, чи буде він нести відповідальність і чи будуть накладатися фінансові санкції на нього з боку уповноважених органів?

Підказка:

1) порядок визначення 12-ти місячного періоду встановлений п.181.1. ПКУ та Положенням №1130 від 14.11.2014.

2) гранична дата подання заяви про реєстрацію платника ПДВ встановлена п. 183 ПКУ.

3) відповідальність за неподання ПДВ-реєстраційної заяви (або несвоечасного подання): така особа несе відповідальність згідно з п. 183.10 ПКУ та п. 123.1 ПКУ.

Задача 2.

1. Комісіонер (платник ПДВ) згідно з договором комісії на купівлю повинен придбати для комітента (платника ПДВ) товарів на суму 19200,0 грн (у т.ч. ПДВ – 3200,0 грн.). Комісійна винагорода перераховується комітенту окремо і становить 3240,0 грн (у т.ч. ПДВ – 540,0 грн.).

2. Комісіонер (платник ПДВ) згідно з договором комісії на продаж повинен продати для комітента (платника ПДВ) товарів на суму 22800,0 грн (у т.ч. ПДВ – 3800,0 грн.). Собівартість переданих товарів – 10000,0 грн.

Комісійна винагорода перераховується комітенту окремо і становить 3000,0 грн. (у т.ч. ПДВ – 500,0 грн.).

1) Здійснити ПДВ-облік для комітента і комісіонера.

2) Розглянути випадок, якщо фактична ціна продажу комісійного товару відрізняється від тієї, яку раніше комітент відобразив у своєму ПДВ-обліку.

Підказка:

1) визначити згідно з 189.4 ПКУ, чи вважається постачанням передання товарів згідно з договором комісії;

2) визначити базу оподаткування для товарів, які передаються/отримуються в межах договору комісії. Необхідно враховувати, що при розрахунку бази обкладення ПДВ комітенту слід орієнтуватися на мінімальну «планку» (п. 188.1 ПКУ). Крім того, ціна, за якою комісіонер зобов'язався продати або купити майно за дорученням комітента, - одна з істотних умов договору комісії (ч. 3 ст. 1012 ЦКУ). Саме цю ціну комітент – платник ПДВ зафіксує в податковій накладній, складеній на ім'я комісіонера;

3) визначити дати виникнення податкових зобов'язань та податкового кредиту згідно з 189.4, 187.1 та 198.2 ПКУ;

4) визначити згідно ст. 1017 ЦКУ випадки, коли комісіонер має право відступити від умов, визначених комітентом, та реалізувати за завищеною ціною, та чи потрібно включати отриманий «вершок» до бази оподаткування?

5) визначити, чи комісійна винагорода є об'єктом обкладання ПДВ.

Задача 3.

Суб'єкт підприємницької діяльності, зареєстрований в Україні, сплачує на користь нерезидента роялті у грошовій формі. Визначити особливості ПДВ-обліку для такого суб'єкта підприємницької діяльності.

Підказка:

1) визначити термін «роялті» згідно з п. 14.1.225 ПКУ.

2) визначити місце постачання наданих послуг нерезиденту згідно з п. 186.3 «а» ПКУ;

3) визначити особливості ПДВ-обліку згаданих операцій згідно з п. 196.1.6.

Задача 4.

У лютому 201X року підприємство ТОВ «Еврика» (платник ПДВ) придбало партію комп'ютерів на суму 412 200 грн., в т.ч. ПДВ – 68 750 грн. (податкова накладна отримана та зареєстрована в установленому законом порядку). Частина комп'ютерів на суму 37 990 EUR була реалізована покупцю-нерезиденту – компанії «OMEGA-3» (курс EUR на дату продажу – 21,32) – п. 208 ПКУ. Залишок комп'ютерів вартістю 103 050 грн. передано

підприємством в оперативну оренду строком на 2 роки. Сума орендної плати, отримана підприємством у лютому 2015 року від здачі в оренду цих комп'ютерів, склала 3400 грн. Крім того, в лютому 201X року підприємством за договором комісії з ТОВ «Спецавтоматика» були отримані і реалізовані вітчизняним покупцям комп'ютери та комплектуючі до них на суму 435 500 грн. (отримано зареєстровану податкову накладну від комітента – ТОВ «Спецавтоматика»). Сума винагороди підприємства ТОВ «Еврика» згідно з договором комісії за лютий 201X року склала 35 800 грн.

Розрахувати суму ПДВ, яка підлягає до сплати в бюджет.

Задача 5.

Розрахуйте суму ПДВ, яку платник-резидент повинен перерахувати до бюджету за підсумками звітного періоду, якщо в нього були такі операції:

- здійснено продаж товару, договірна вартість якого – 60000 грн. (в т.ч. ПДВ – 10000 грн.), при цьому ціна придбання становить 90000 грн. (в т.ч. ПДВ – 15000 грн.);
- отримано аванс у розмірі 36 000 грн. (в т.ч. ПДВ – 6000 грн.) за ще не відвантажений товар;
- перераховано аванс покупцеві за товар вартістю 3600 грн. (в т.ч. ПДВ – 600 грн.);
- видано підзвітній особі (працівнику підприємства) кошти на купівлю діркопробивача для потреб бухгалтерії вартістю 240 грн. (в т.ч. ПДВ – 40 грн.), в якості замітника податкової накладної виступив касовий чек (201.11 ПКУ);
- передано товари комісіонеру на реалізацію загальною вартістю 2400 грн. (в т.ч. ПДВ – 400 грн.), товар до кінця періоду комісіонером не реалізований (платник в даній операції – комітент);
- отримано грошові кошти від комітента на покупку товару в сумі 1500 грн. (в т.ч. ПДВ – 250 грн.), платник у даній операції – комісіонер;
- отримано послуги від нерезидента, місце постачання яких розташоване на території України. Вартість послуг 100 \$, курс НБУ на дату отримання послуг (перша подія) склав 21,0 грн./\$, а на дату оплати – 21,05 грн./\$ (198.1 ПКУ);
- оплачений імпортований товар, який буде ввезено в наступному звітному періоді. Сума оплати за курсом НБУ – 1000 грн. (187.8, 198.2 ПКУ);
- придбано легковий автомобіль для потреб адміністративного персоналу вартістю 90000 грн. (в т.ч. ПДВ – 15000 грн.);
- здійснена оплата за послуги міжнародних перевезень нерезиденту у сумі 4800,0 грн (в т.ч. ПДВ – 800,0 грн.) – п. 185.1 «е», 195.1.3, 208 ПКУ.

Задача 6.

23 січня 2015 року підприємство перерахувало аванс заводу-виробнику (нерезиденту-платнику ПДВ) за автобуси в кількості 3 шт. в сумі 1 800 000 грн. в т.ч. ПДВ – 300 000 грн. Податкова накладна від постачальника отримана та зареєстрована постачальником 2 березня 2015. 15 березня 2015 автобуси були поставлені постачальником і оприбутковані підприємством.

18 березня 2015 року за договором комісії підприємство передало два автобуси комісіонеру на продаж за ціною 1 290 000 грн. (в т.ч. ПДВ). 31 березня 2015 підприємство передало у фінансовий лізинг на 7 років автотранспортному підприємству один автобус за ціною 720 000 грн. (в т.ч. ПДВ).

30 березня 2015 року один автобус як нереалізований товар був повернутий комісіонером. 31 березня 2015 року комісіонером був представлений звіт про виконання договору і підписаний Розрахунок коригування кількісних і вартісних показників до податкової накладної складений та зареєстрований в установленому законодавством порядку.

Розрахувати податкові зобов'язання з ПДВ, що підлягають сплаті до бюджету за березень 2015 року.

Задача 7.

У липні підприємство отримало передоплату за договором у розмірі 1200 грн. одним платежем. При цьому в платіжному дорученні зазначено, що аванс перераховано за товар А в сумі 720 грн. (в т.ч. ПДВ – 120 грн.) і за товар Б в сумі 480 грн. (в т.ч. ПДВ – 80 грн.). У серпні відбулося відвантаження товару А. При цьому вартість цього товару зменшилася і склала 480 грн. (в т.ч. ПДВ – 80 грн.) замість 720 грн. У вересні здійснили відвантаження товару Б вже за новою ціною в 720 грн. (в т.ч. ПДВ – 120 грн.), а не за вартістю 480 грн. (як це було раніше). У серпні відбулося відвантаження товару А. При цьому вартість цього товару зменшилася і склала 480 грн. (в т.ч. ПДВ – 80 грн.) замість 720 грн. У вересні здійснили відвантаження товару Б вже за новою ціною в 720 грн. (в т.ч. ПДВ – 120 грн.), а не за вартістю 480 грн. (як це було раніше).

Визначити механізм ПДВ-корективів.

Підказка:

1) визначити момент виникнення ПДВ-зобов'язань у підприємства згідно з п. 201.7 ПКУ, а також форму податкової накладної (вказати обов'язкові реквізити згідно п. 201.1 ПКУ);

2) визначити правомірність ПДВ-корективів у разі перегляду цін згідно зі ст. 192 ПКУ;

3) визначити механізм ПДВ-корективів, якщо сума компенсації вартості товарів зменшується (у липні) згідно з п. п. 192.1.1 ПКУ, а також Порядку №957 від 22.09.2014.

4) визначити механізм ПДВ-корективів, якщо сума компенсації вартості товарів збільшується (у вересні) згідно з п. п. 192.1.2 ПКУ;

5) заповнити «Коригування кількісних і вартісних показників» з точкою доступу на офіційному сайті Державної фіскальної служби України:

<http://sfs.gov.ua/elektronni-formi-dokumentiv/podatok-na-dodanu-varnist/>

Сторони здійснюють ПДВ-корективи за результатами того періоду, в якому відбулася подія, яка вимагає перерахунку ПДВ (перегляд цін у бік зменшення / збільшення). Використовується «Коригування кількісних вартісних показників до податкової накладної».

Задача 8.

Підприємство веде оподатковувану (частка – 70%) та неоподатковувану діяльність. У липні 201X року підприємство здійснило оплату для використання як у оподатковуваній, так і в неоподатковуваній ПДВ діяльності об'єктів «подвійного призначення»:

- за оренду офісу – 12000,0 грн. (в т.ч. ПДВ – 2000,0 грн.) із розрахунку 100 м² за ціною 120,0 грн за 1 м² (в т.ч. ПДВ);
- за придбання мобільного телефону Samsung Galaxy вартістю 3600,0 грн (в т.ч. ПДВ – 600,0 грн) для відділу бухгалтерії.

1. Заповнити фрагмент загальної податкової накладної, складеної на 31.07., у якій за купівлями нараховується «компенсуючі» податкові зобов'язання, виходячи з неоподаткованої частки – 30%.

2. Заповнити фрагмент ПДВ-декларації за липень купівлі «подвійного призначення».

Підказка:

1) визначити дату податкового зобов'язання та вписати податкову накладну у гр. 2;

2) в гр. «Номенклатура товарів/послуг» вписати – Послуги з оренди приміщення за липень та Телефон Samsung Galaxy;

3) в гр. «Код товару згідно з УКТ ЗЕД» напроти телефона зазначити його код – 8517120000.

4) в гр. «Одиниця виміру»: 5.1 – м², шт (без крапок), 5.2 – 0123 та 2009 для оренди та телефона відповідно.

5) перерахунок податкового кредиту щодо необоротних активів впливає на суму амортизації, яку підприємство нараховує, починаючи з січня місяця 2015 року;

6) в гр. «Кількість» розрахувати в м² та шт кількість «неоподаткованого» товару, послуги.

Податкова накладна з точкою доступу на офіційному сайті Державної фіскальної служби України:

<http://sfs.gov.ua/elektronni-formi-dokumentiv/podatok-na-dodanu-varnist/>

Задача 9.

ЧВ за 2014 рік – 70%. Протягом періоду було придбано:

- товар А на суму 2400,0 грн (в т.ч. ПДВ – 400,0 грн), який повністю бере участь у неоподатковуваних операціях;
- товар Б на суму 1200,0 грн (в т.ч. ПДВ – 200,0 грн), який одночасно використовується в оподатковуваних та неоподатковуваних операціях;.

Протягом року продано:

- 1) оподатковуваний товар В на суму 3600,0 грн. (в т.ч. ПДВ – 600,0 грн);
- 2) неоподатковуваний товар Г на суму 5000,0 грн (без ПДВ).

Для спрощення ситуації уявімо, що інших операцій в цьому році не здійснювалося.

Здійснити перерахунок частки використання за результатами 2015 року та визначити податковий кредит. Розрахувати «компенсуючі» податкові зобов'язання.

Задача 10.

Заповнити декларацію з податку на додану вартість виходячи з даних:

1. Декларація подається за звітній період (вересень) – позначити Х.
2. Платник – Товариство з обмеженою відповідальністю Міжрегіональна аудиторська фірма «Вісник». Код ЄДРПОУ – 30430115. Індивідуальний податковий номер – 304301120344. Податкова адреса – вигадати.
3. Декларація подається до: ДПІ УР-НІ М. ХАРКОВА ГУ МІНДОХОДІВ У Х/О (ВСЕ ПРОПИСНИМИ).
4. Операції на митній території України, що оподатковуються за основною ставкою склали 221 167 грн. (без ПДВ).
5. Придбання з податком на додану вартість товарів, послуг та необоротних активів на митній території України з метою їх використання виключно у межах господарської діяльності – 229 890 грн.
6. Придбання без податку на додану вартість товарів, послуг та необоротних активів на митній території України з метою їх використання виключно у межах господарської діяльності – 400 грн.
7. В звітному періоді було складено розрахунок коригування відповідно до ст. 192 ПКУ (зміна ціни) податкового кредиту, який було включено у рядок 10.1.1. – (-600 грн. без ПДВ).
8. Від'ємне значення ПДВ серпня – 1500 грн. Ліміт реєстрації відповідно до запиту, який був зроблений у день подачі Декларації до податкових органів, склав 2500 грн.

Тема 5. Інші загальнодержавні та місцеві податки і збори

Податок на доходи фізичних осіб

При вивченні даної теми необхідно розглянути базу оподаткування згідно зі ст. 164.1-164.4 ПКУ. Звернути увагу на особливості оподаткування доходів від продажу об'єктів майнових і немайнових прав, сум надміру витрачених коштів, отриманих платником податку на відрядження, доходів, отриманих платником податку, як додаткове благо.

Розглянути доходи, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) доходу платника податку згідно зі ст. 165.1 ПКУ.

Визначити поняття податкової знижки та підстави для нарахування податкової знижки згідно зі ст. 166.1-166.4 ПКУ.

Ознайомитись з основними ставками ПДФО в різних випадках.

Вивчити перелік податкових соціальних пільг з урахуванням ст. 169.1-169.4 ПКУ, яка надає право зменшувати суми загального місячного оподаткованого доходу, отриманого від одного роботодавця у вигляді заробітної плати.

Розглянути особливості оподаткування доходу, отриманого платником податку в результаті прийняття ним у спадщину чи дарунок коштів, майна, майнових чи немайнових прав згідно зі ст. 174.

Питання для підготовки до заліку з курсу: «Оподаткування»:

1. Поняття податкової системи.
2. Характерні риси податкової політики.
3. Сутність, структура і роль системи оподаткування.
4. Становлення системи оподаткування в Україні.
5. Принципи побудови податкового законодавства України.
6. Перелік загальнодержавних і місцевих податків і зборів, які стягують відповідно до Податкового кодексу України.
7. Вимоги до підтвердження даних, визначених у податковій звітності.
8. Поняття податкової адреси платника податків-фізичної особи та юридичної особи (відокремленого підрозділу юридичної особи).
9. Визначення сум податкових та грошових зобов'язань платником податків і контролюючим органом.
10. Терміни сплати податкового зобов'язання.
11. Умови складання податкового повідомлення-рішення та податкової вимоги.
12. Поняття і напрями здійснення податкового контролю в Україні.
13. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності державної податкової служби.
14. Види перевірок органів державної податкової служби та відповідальність.
15. Сутність і класифікація документальної перевірки.
16. Поняття податкових правопорушень.
17. Види юридичної відповідальності за порушення законів з питань оподаткування.
18. Поняття і види фінансової відповідальності
19. Пеня: поняття та порядок нарахування.
20. Об'єкт оподаткування та ставки податку на прибуток.
21. Об'єкти амортизації, визначення їх вартості та методи амортизації.
22. Податкові різниці та їх врахування при визначенні податку на прибуток.
23. Неприбуткові організації. Особливості звітування за неприбуткову діяльність.
24. Звітний період та порядок сплати податку на прибуток.
25. Платники податку на додану вартість (ПДВ) та вимоги щодо їх реєстрації.
26. Розміри ставок ПДВ.
27. Податкове зобов'язання з податку на додану вартість.
28. Податковий кредит з податку на додану вартість.
29. Операції, які не є об'єктом оподаткування з ПДВ.
30. Операції, які звільняються від оподаткування з ПДВ.
31. Порядок визначення суми ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету.

32. Порядок складання податкової накладної з ПДВ.
33. Звітний період і терміни подання податкової декларації з ПДВ.
34. Механізм бюджетного відшкодування надміру сплаченого ПДВ.
35. Декларування від'ємного значення і бюджетного відшкодування з ПДВ.
36. Ліміт реєстрації. Умови збільшення /зменшення ліміту реєстрації.
37. Коригування податкового кредиту та податкових зобов'язань.
38. Платники і об'єкт оподаткування з податку на доходи фізичних осіб (ПДФО).
39. Характеристика місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку на доходи фізичних осіб.
40. Ставки ПДФО.
41. Поняття податкової знижки з ПДФО.
42. Перелік податкових соціальних пільг з ПДФО, особливості їх застосування.
43. Оподаткування доходів, отриманих фізичною особою підприємцем від провадження господарської діяльності.
44. Платники акцизного податку.
45. Об'єкти оподаткування, операції з підакцизними товарами, які не підлягають і звільнені від оподаткування.
46. Ставки акцизного податку.
47. Платники і база оподаткування екологічним податком.
48. Платники і база оподаткування плати за землю.
49. Сутність і основні види місцевих податків і зборів.
50. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.
51. Особливості встановлення пільг зі сплати податку на майно, відмінного від земельної ділянки, фізичними та юридичними особами.
52. Збір за місця для паркування транспортних засобів.
53. Туристичний збір.
54. Групи платників єдиного податку.
55. Особливості встановлення ставок єдиного податку.
56. Заборонена діяльність для суб'єктів підприємницької діяльності, що обрали єдиний податок.
57. Податки, які не сплачуються суб'єктами підприємницької діяльності, які знаходяться на «єдиному податку».
58. Звітний період та порядок сплати єдиного податку.
59. Виплати, з яких справляють єдиний соціальний внесок.
60. Строки сплати ЄСВ, ПДФО та військового збору роботодавцями.

Словник основних термінів

Акцизний податок – непрямий податок на споживання окремих видів товарів (продукції), визначених цим Кодексом як підакцизні, який включається до ціни таких товарів (продукції), а також особливий податок на операції з відчуження цінних паперів і операцій з деривативами;

Амортизація – систематичний розподіл вартості основних засобів, інших необоротних та нематеріальних активів протягом строку їх корисного використання (експлуатації).

Вартість, що амортизується основних засобів, інших необоротних та нематеріальних активів – первісна або переоцінена вартість основних засобів, інших необоротних та нематеріальних активів за вирахуванням їх ліквідаційної вартості.

Балансова вартість основних засобів, інших необоротних та нематеріальних активів – сума залишкової вартості таких засобів та активів, яка визначається як різниця між первісною вартістю з урахуванням переоцінки і сумою накопиченої амортизації.

Безнадійна заборгованість – заборгованість, що відповідає одній з таких ознак:

1) заборгованість за зобов'язаннями, щодо яких минув строк позовної давності;

2) прострочена заборгованість, що не погашена внаслідок недостатності майна фізичної особи, за умови, що дії кредитора, спрямовані на примусове стягнення майна боржника, не призвели до повного погашення заборгованості;

3) заборгованість суб'єктів господарювання, визнаних банкрутами у встановленому законом порядку або припинених як юридичні особи у зв'язку з їх ліквідацією;

4) заборгованість, яка виявилася непогашеною внаслідок недостатності коштів, отриманих після звернення кредитора до стягнення заставного майна відповідно до закону та договору, за умови, що інші дії кредитора щодо примусового стягнення іншого майна позичальника, визначені нормативно-правовими актами, не призвели до повного покриття заборгованості;

5) заборгованість, стягнення якої стало неможливим у зв'язку з дією обставин непереборної сили, стихійного лиха (форс-мажорних обставин), підтверджених у порядку, передбаченому законодавством;

б) прострочена заборгованість померлих фізичних осіб, а також осіб, які в судовому порядку визнані безвісно відсутніми, недієздатними або оголошені померлими, а також прострочена заборгованість фізичних осіб, засуджених до позбавлення волі.

Безоплатно надані товари, роботи, послуги:

1) товари, що надаються згідно з договорами дарування, іншими договорами, за якими не передбачається грошова або інша компенсація вартості таких товарів чи їх повернення, або без укладення таких договорів;

2) роботи (послуги), що виконуються (надаються) без пред'явлення вимоги про компенсацію їх вартості;

3) товари, передані юридичній чи фізичній особі на відповідальне зберігання і використання нею.

Безповоротна фінансова допомога – це:

- сума коштів, передана платнику податків згідно з договорами дарування, іншими подібними договорами або без укладення таких договорів;
- сума безнадійної заборгованості, відшкодована кредитором позичальником після списання такої безнадійної заборгованості;
- сума заборгованості одного платника податків перед іншим платником податків, що не стягнута після закінчення строку позовної давності;
- основна сума кредиту або депозиту, що надані платнику податків без встановлення строків повернення такої основної суми, за винятком кредитів, наданих під безстрокові облігації, та депозитів до запитання у банківських установах, а також сума процентів, нарахованих на таку основну суму, але не сплачених (списаних).

Бюджетне відшкодування – відшкодування від'ємного значення податку на додану вартість на підставі підтвердження правомірності сум бюджетного відшкодування податку на додану вартість за результатами перевірки платника.

Витрати – сума будь-яких витрат платника податку у грошовій, матеріальній або нематеріальній формах, здійснюваних для провадження господарської діяльності платника податку, в результаті яких відбувається зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, внаслідок чого відбувається зменшення власного капіталу (крім змін капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власником).

Дериватив – стандартний документ, що засвідчує право та/або зобов'язання придбати або продати в майбутньому цінні папери, матеріальні або нематеріальні активи, а також кошти на визначених ним умовах. Стандартна (типова) форма деривативів і порядок їх випуску та обігу встановлюються законодавством. До деривативів належать: своп, опціон, форвардний контракт; ф'ючерсний контракт (ф'ючерс).

Доходи – загальна сума доходу платника податку від усіх видів діяльності, отриманого (нарахованого) протягом звітної періоду в грошовій, матеріальній або нематеріальній формах як на території України, її континентальному шельфі у виключній (морській) економічній зоні, так і за їх межами.

Екологічний податок – загальнодержавний обов'язковий платіж, що стягується з фактичних обсягів викидів в атмосферне повітря, скидів у водні об'єкти забруднюючих речовин, розміщення відходів, фактичного обсягу радіоактивних відходів, які тимчасово зберігаються їх виробниками,

фактичного обсягу утворених радіоактивних відходів та з фактичного обсягу радіоактивних відходів, накопичених до 1 квітня 2009 року.

Єдиний реєстр податкових накладних – реєстр відомостей про податкові накладні та розрахунки коригування, який ведеться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику в електронному вигляді згідно з поданими платниками податку на додану вартість електронними документами.

Звичайна ціна – ціна товарів (робіт, послуг), визначена сторонами договору, якщо інше не встановлено цим Кодексом. Якщо не доведено зворотнє, вважається, що така звичайна ціна відповідає рівню ринкових цін.

Земельний податок – обов'язковий платіж, що стягується з власників земельних ділянок та земельних часток (паїв), а також постійних землекористувачів.

Землекористувачі – юридичні та фізичні особи (резиденти і нерезиденти), яким відповідно до закону надані у користування земельні ділянки державної і комунальної власності, в тому числі на умовах оренди.

Інвестиції – господарські операції, що передбачають придбання основних засобів, нематеріальних активів, корпоративних прав та/або цінних паперів в обмін на кошти або майно. Інвестиції поділяються на:

1) капітальні інвестиції – господарські операції, що передбачають придбання будинків, споруд, інших об'єктів нерухомої власності, інших основних засобів і нематеріальних активів, що підлягають амортизації відповідно до норм Кодексу;

2) фінансові інвестиції – господарські операції, що передбачають придбання корпоративних прав, цінних паперів, деривативів та / або інших фінансових інструментів. Фінансові інвестиції поділяються на:

- прями інвестиції – господарські операції, що передбачають внесення коштів або майна в обмін на корпоративні права, емітовані юридичною особою при їх розміщенні такою особою;

- портфельні інвестиції – господарські операції, що передбачають купівлю цінних паперів, деривативів та інших фінансових активів за кошти на фондовому ринку або біржовому товарному ринку;

3) реінвестиції – господарські операції, що передбачають здійснення капітальних або фінансових інвестицій за рахунок прибутку, отриманого від інвестиційних операцій.

Корпоративні права – права особи, частка якої визначається у статутному фонді (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в управлінні господарською організацією, отримання певної частки прибутку (дивідендів) даної організації та активів у разі ліквідації останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та статутними документами.

Лізингова (орендна) операція – господарська операція (крім операцій з фрахтування (чартеру) морських суден та інших транспортних засобів) фізичної

чи юридичної особи (орендодавця), що передбачає надання основних фондів у користування іншим фізичним чи юридичним особам (орендарям) за плату та на визначений термін.

Лізингові операції поділяються на:

1) оперативний лізинг (оренда) – господарська операція фізичної або юридичної особи, що передбачає передачу орендарю основного фонду, придбаного або виготовленого орендодавцем, на умовах інших, ніж передбачаються фінансовим лізингом (орендою);

2) фінансовий лізинг (оренда) – господарська операція, яка здійснюється фізичною або юридичною особою і передбачає передачу орендарю майна, яке є основним засобом згідно з Кодексом та придбане або виготовлене орендодавцем, а також усіх ризиків та винагород, пов'язаних з правом користування та володіння об'єктом лізингу.

Незалежна професійна діяльність – участь фізичної особи у науковій, літературній, артистичній, художній, освітній або викладацькій діяльності, діяльність лікарів, приватних нотаріусів, адвокатів, арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів), аудиторів, бухгалтерів, оцінщиків, інженерів чи архітекторів, особи, зайнятої релігійною (місіонерською) діяльністю, іншою подібною діяльністю за умови, що така особа не є працівником або фізичною особою - підприємцем та використовує найману працю не більше ніж чотирьох фізичних осіб.

Нематеріальні активи – право власності на результати інтелектуальної діяльності, у тому числі промислової власності, а також інші аналогічні права, визнані об'єктом права власності (інтелектуальної власності), право користування майном та майновими правами платника податку в установленому законодавством порядку, в тому числі придбані в установленому законодавством порядку права користування природними ресурсами, майном та майновими правами;

Неприбуткові підприємства, установи та організації – підприємства, установи та організації, основною метою діяльності яких є не отримання прибутку, а провадження благодійної діяльності та меценатства і іншої діяльності, передбаченої законодавством.

Орган стягнення – державний орган, уповноважений здійснювати заходи щодо забезпечення погашення податкового боргу в межах повноважень, встановлених цим Кодексом та іншими законами України.

Оскарження рішень контролюючих органів – оскарження платником податку податкового повідомлення-рішення про визначення сум грошового зобов'язання платника податків або будь-якого рішення контролюючого органу в порядку і строки, встановлені Кодексом за процедурами адміністративного оскарження, або в судовому порядку.

Основні засоби – матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин наданих у користування ділянок надр (крім вартості землі, незавершених капітальних інвестицій, автомобільних доріг загального

користування, бібліотечних і архівних фондів, матеріальних активів, вартість яких не перевищує 6000 гривень, невиробничих основних засобів і нематеріальних активів), що призначаються платником податку для використання у господарській діяльності платника податку, вартість яких перевищує 6000 гривень і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік).

Податкова вимога – письмова вимога органу державної податкової служби до платника податків щодо погашення суми податкового боргу.

Податкове зобов'язання – сума коштів, яку платник податків, у тому числі податковий агент, повинен сплатити до відповідного бюджету як податок або збір на підставі, в порядку та строки, визначені податковим законодавством (у тому числі сума коштів, визначена платником податків у податковому векселі та не сплачена платником у встановлений законом термін).

Податкове повідомлення-рішення – письмове повідомлення контролюючого органу (рішення) про обов'язок платника податків сплатити суму грошового зобов'язання, визначену контролюючим органом у випадках, передбачених Кодексом та іншими законодавчими актами, контроль за виконанням яких покладено на контролюючі органи.

Пов'язані особи – юридичні та/або фізичні особи, взаємовідносини між якими можуть впливати на умови або економічні результати їх діяльності чи діяльності осіб, яких вони представляють і які відповідають будь-якому з наведених нижче ознак:

- юридична особа, яка здійснює контроль за господарською діяльністю платника податку або контролюється таким платником податку або перебуває під спільним контролем з таким платником податку;
- фізична особа або члени його сім'ї, які здійснюють контроль за платником податку;
- посадова особа платника податку, уповноважена здійснювати від імені платника податку юридичні дії, спрямовані на встановлення, зміну або припинення правових відносин, а також члени його сім'ї;
- платники податку – учасники об'єднання підприємств незалежно від його виду та організаційно-правової форми, які здійснюють свою господарську діяльність шляхом утворення такого об'єднання.

Пеня – сума коштів у вигляді відсотків, нарахованих на суми грошових зобов'язань, не сплачених у встановлені законодавством терміни.

Поворотна фінансова допомога – сума коштів, що надійшла платнику податків у користування за договором, який не передбачає нарахування процентів або надання інших видів компенсацій у вигляді плати за користування такими коштами, та є обов'язковою до повернення.

Податковий борг – сума узгодженого грошового зобов'язання (з урахуванням штрафних санкцій за їх наявності), але не сплаченого платником податків у встановлений Кодексом строк, а також пеня, нарахована на суму такого грошового зобов'язання.

Податкове зобов'язання з ПДВ – загальна сума податку на додану вартість, одержана (нарахована) платником податку в звітному (податковому) періоді.

Податковий кредит з ПДВ – сума, на яку платник податку на додану вартість має право зменшити податкове зобов'язання звітного (податкового) періоду, визначена згідно з розділом V Кодексу.

Поставка товарів – будь-яка передача права на розпорядження товарами як власник, у тому числі продаж, обмін або дарування такого товару, а також постачання товарів за рішенням суду.

Продаж (реалізація) товарів – будь-які операції, що здійснюються згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими господарськими, цивільно-правовими договорами, які передбачають передачу прав власності на такі товари за плату або компенсацію незалежно від строків її надання, а також операції з безоплатного надання товарів. Не вважаються продажем товарів операції з надання товарів у межах договорів комісії (консигнації), поруки, схову (відповідального зберігання), доручення, довірчого управління, оперативного лізингу (оренди), інших цивільно-правових договорів, які не передбачають передачі прав власності на такі товари.

Проценти – дохід, який сплачується (нараховується) позичальником на користь кредитора як плата за використання залучених на визначений або невизначений строк коштів або майна.

Резиденти – це:

1) юридичні особи та їх відокремлені особи, які створені і здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства України з місцезнаходженням як на її території, так і за її межами;

2) дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва України за кордоном, які мають дипломатичні привілеї та імунітет;

3) фізична особа-резидент – фізична особа, яка має місце проживання в Україні.

Рентна плата – загальнодержавний податок, який справляється за користування надрами для видобування корисних копалин; за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин; за користування радіочастотним ресурсом України; за спеціальне використання води; за спеціальне використання лісових ресурсів; за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України.

Ринкова ціна – ціна, за якою товари (роботи, послуги) передаються іншому власнику за умови, що продавець бажає передати такі товари (роботи,

послуги), а покупець бажає їх отримати на добровільній основі, обидві сторони є взаємно незалежними юридично та фактично володіють достатньою інформацією про такі товари (роботи, послуги), а також ціни, які склалися на ринку ідентичних (а за їх відсутності – однорідних) товарів (робіт, послуг) у порівнянних економічних (комерційних) умовах.

Роялті – будь-який платіж, отриманий як винагорода за використання або за надання права на використання об'єкта права інтелектуальної власності, а саме на будь-які літературні твори, твори мистецтва або науки, включаючи комп'ютерні програми, інші записи на носіях інформації, відео- або аудіокасети, кінематографічні фільми або плівки для радіо- чи телевізійного мовлення, передачі (програми) організацій мовлення, інших аудіовізуальних творів, будь-які права, які охороняються патентом, будь-які зареєстровані торговельні марки (знаки на товари і послуги), права інтелектуальної власності на дизайн, секретне креслення, модель, формулу, процес, права інтелектуальної власності на інформацію щодо промислового, комерційного або наукового досвіду (ноу-хау).

Середньооблікова кількість працівників – кількість працівників у юридичних осіб, визначена за методикою, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері статистики, з урахуванням усіх найманих працівників і осіб, що працюють за цивільно-правовими договорами та за сумісництвом більш як один календарний місяць, а також найманих працівників представництв, філій, відділень та інших відокремлених підрозділів в еквіваленті повної зайнятості, крім найманих працівників, які перебувають у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами та у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею передбаченого законодавством віку.

Фрахт – винагорода (компенсація), що сплачується за договорами перевезення, найму або піднайму судна або транспортного засобу (їх частин) для:

- перевезення вантажів та пасажирів морськими або повітряними суднами;
- перевезення вантажів залізничним або автомобільним транспортом.

Штрафна санкція (фінансова санкція, штраф) – плата у вигляді фіксованої суми та / або відсотків, що справляється з платника податків у зв'язку з порушенням ним вимог податкового законодавства та іншого законодавства, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, а також штрафні санкції за порушення в сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Навчальне видання

ОПОДАТКУВАННЯ

Методичні рекомендації для студентів,
що навчаються за спеціальністю
051 – Економіка (для всіх форм навчання)

(українською мовою)

Автор - упорядник Миколенко Олена Петрівна

В авторській редакції
Комп'ютерний набір *О. П. Миколенко*

Підписано до друку 20.03.2016. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Гарнітура «Таймс».
Ум. друк. арк. 3,25. Обл.-вид. арк. 3,36.
Тираж 100 пр. Зам №

План 2015/16 навч. р., поз. № 7 в переліку робіт кафедри

Видавництво
Народної української академії
Свідоцтво № 1153 від 16.12.2002.

Надруковано у видавництві Народної української академії
Україна, 61000, Харків, МСП, вул. Лермонтовська, 27.